

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo,
Cene: Letna Din 32.—,
polletna Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/10 str. Din 125.—, Mali opla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Katoliška akcija.

»Kmetški list« se večkrat peča s katoliško akcijo, kajpada v odklonilnem smislu. V svoji številki z dne 26. junija razpravlja o njej na dveh mestih: v dopisu iz Vač in na uvodnem mestu. Na obeh mestih pride do istega zaključka, kakor voditelj indijskih narodnjakov Gandhi napram Angležem: ne sodelovati. Pisec uvodnega članka v »Kmetškem listu« skuša napram »Slov. Gospodarju« opravičiti resolucijo Zveze slovenske kmetijske mladine, ki smo o nji v zadnji številki poročali. Njegov trud je zaman: ne da se opravičiti, kar ni prav. Ni prav, marveč je protislovno, na eni strani na vsa usta naglašati svoje krščanstvo — s poudarkom pozitivno krščanstvo —, na drugi strani pa odklanjati udejstvovanje krščanskih načel v javnem življenju, ki ga rimski papež pod naslovom katoliške akcije zahteva od vsakega kristjana kot dolžnost krščanskega življenja. Orga-

nizacija te akcije se ima po škofijah in župnijah vršiti v podrejenosti katoliškemu duhovništvu, kakor to zahteva ustava katoliške Cerkve od prvih njenih dni. Kakšno pozitivno krščanstvo je to, odklanjati sodelovanje s katoliško akcijo radi duhovnikov in njihovih lastnosti?! Kar se tiče slovenske duhovščine, naj bo člankopisec »Kmetškega lista« preverjen, da so moralne kakovosti naše duhovščine takšne, da je v čast in ponos slovenskemu narodu, kojega odlični in najbolj zaslužni sinovi so slovenski duhovniki. Člankopisec se je na široko razgovoril in razpisal o svetohlinskem farizejstvu, ki se je baje po slovenski zemlji tako razpaslo, da preti uničiti ne samo ves narod in vso njegovo energijo, marveč tudi vir njegove vere. Predlagamo člankopiscu v premislek in resen preudarek, ali ni nič farizejstva v tem, ako on odklanja, da bi »v župnijskem svetu pod predsed-

stvom kakega prej do neznosnosti oblastnega, napuhnjenega in strankarsko zagriženega duhovna sodelovali naši poštenjaki iz Zveze (društev kmetijskih fantov in deklet), ker so baje »preveč resnično krščanski za to«?! Ali to nič ne diši po farizejstvu, ki ga on tako vneto pobija z besedami sv.pisma? — Člankopisec se povzdigne do slavospeva: »Naši fantje in dekleta in možje so poštenjaki in so verni. Zato se jim ni treba bati ničesar na tem in ne na onem svetu.« Pri poslednjem zagotovitlu je prešel v preroštvo, za koje ni poklican. Priporočali bi mu, ker se dela tako izvedenega v sv. pismu, opomin sv. Pavla, ki ga je on očitvidno prezrl, ki pa velja za vse, torej tudi, da navedemo njegove besede, za njegove »poštenjake iz Zveze«: »Dovršujte v strahu in trepetu svoje zveličanje.«

Novi cestni predpisi.

Cestni predpisi se tičejo najširših krogov prebivalstva. Da jih more vsakdo spoznati ter se o njih podučiti, smatramo za primerno in potrebno, da jih bolj potanko priobčimo. V zadnji številki smo objavili prvo polovico uredbe ministra za gradbo o zaščiti javnih potov in varnosti prometa na njih. Danes objavljamo ostalo polovico.

Kako veliki smejo biti vozovi, kakšni tvorji in kakšni kolesni obroči?

Potniški in tovorni vozovi ne smejo imeti večjih mer od naslednjih: dolžina 7.80 m brez ojesa, širina 2.50 m, razdalja osi 3.80, razdalja koles, oziroma širina kolovoza 1.60 merjeno od sredine do sredine kolesnega obroča. Širina tovora ne sme biti večja od 2.50 m, višina ne večja od 3 m za vozove na štirih kolesih. Popolnoma natovorjen voz na štiri kolesa ne sme biti težji od 12 t brutto, voz na dve kolesi pa ne težji kot 4 t brutto (skupno s tovorom).

Za tovarne vozove je predpisana na-

slednja širina kolesnih obročev: pri vozovih na štiri kolesa z brutto-težo do 1200 kg 6 cm, do 2000 kg 8 cm, do 3500 kg 11 cm, preko 3500 kg 16 cm; pri vozovih na 2 kolesi z brutto-težo do 750 kg 6 cm, preko 750 kg 11 cm (člen 18).

Koliko živali sme biti vpreženih? Prepoved cokelj.

V tovarne vozove na 2 kolesi se smejo vpregati največ 4 živali, ena za drugo, pri vozovih na 4 kolesi največ 8 živali, po 2 v eni vrsti. V potniške vozove na 2 kolesi se smejo vpregati največ 3 konji, drug za drugim, pri vozovih na 4 kolesa največ 6 konj po 2 drug poleg drugega. Gradbena sekcija za državne ceste, samoupravna oblast za oblastne ceste more dovoliti začasno pomnožitev vprege, kadar se ceste popravljajo ali pa nastopijo druge ovire in težave. Predpis o številu konj v vpregi se ne uporablja za časa snega, zametov in ledu.

Vsak voz mora imeti pravilno zavoro

na zadnja kolesa. Uporaba cokelj in privezovanje zadnjih koles za voz je prepovedano na državnih cestah in oblastnih cestah prve vrste. Za ostale javne ceste more to pristojna oblast dovoliti za slučaj potrebe.

Odgovornost za varnost vozov.

Lastnik voza je odgovoren za njegovo varnost. Vozniki, ki se bavijo s prevozom oseb in tovora, ne smejo uporabljati voza prej, dokler ne dobijo zanj odobrenja od splošne upravne oblasti na podlagi strokovnega pregleda voza in opreme (vprege). Taki vozovi se morajo komisijsko pregledati vsako leto.

Kazni za prestopke.

Z zaporom od 1 do 30 dni ali z globo od 50 do 1500 Din se kaznuje, ako prestopok ne spada pod strožje določbe kazenskega zakona:

1. kdor ne vozi na desni strani ceste, odnosno ne pusti leve strani proste;
2. voznik, ki spi na vozu;
3. kdor se s praznim vozom ne izogne natovorjenemu;

4. kdor se na klancu ne umakne navzdol vozečemu vozu;
5. kdor ne čaka, da pride s tesnega pota voz, ki je tam;
6. kdor gre vzporedno v isti smeri z vozom, ki se drži desne strani, pa ga ne prehit;
7. kdor se ne drži razdalje med dvema vozovoma ali dvema vrstama vozov;
8. kdor brez potrebe pusti brez nadzora voz na cesti ali na mostu;
9. kdor preko mosta ne vozi počasi, skozi naseljene kraje ne z zmanjšano brzino, ali sploh kdor vozi bolj naglo, nego je predpisano;
10. kdor navzdol po klancu ne zavira koles;
11. kdor ponoči ne razsvetli voza;
12. kdor meče na cesto predmete, ki bi mogli ogroževati varnost prometa ali oškodovati cesto;
13. kdor zastavi pot ali prepreči, namesti zanjko ali na katerikoli način ugrožava promet;
14. kdor svoje vprežne živine ne vodi ali goni;
15. kdor vozi z večjim številom živali, kot je dovoljeno;
16. kdor brez dovoljenja upravne oblasti postane kočijaž ali vozi z motornim vozom;
17. kdor vozi v stanju pijanosti;
18. kdor na svojem vozu nima pritrjene predpisane tablice ali uporablja ne-registriran voz;
19. kdor uporablja voz, ki ni v skladu s predpisi te uredbe o velikosti voza, veličini tovora, težini voza in tovora, širini kolesnih obročev in številu živali;
20. kdor na svojem vozu nima pravilne zavore;
21. kdor da v promet potniški voz brez odobrenja občne upravne oblasti;
22. kdor po cesti vleče predmete kakor grede, trame, pljuge, hrane, veje itd., ali posekane veje vozi tako, da se vlečejo po tleh;
23. kdor na cesti pase živino, trga ali kosi travo, kdor zasuje ali kvari rove poleg pota, seka drevje ali veje, bere sad z dreves poleg ceste, kvari ograje, propuste, mostove, javne studence ali druge predmete, ki so postavljeni na potu ali poleg pota, ali izpod kopava podporne ali obložne zidave in druge objekte;
24. kdor s cest ali nasipov in jarkov cest jemlje zemljo, kamen, pesek, gramoz, rušo;
25. kdor iz gramoznic ali kamenolomov, zavzetih za ceste, brez pooblaščenja jemlje gramoz, prodec ali kamen;
26. kdor brez dovoljenja prekopava ceste za jarke poleg ceste, prestavlja večkrat tok vode, prepeljuje jarke, zadelava rove poleg pota, kakor tudi kdor ne obdrzuje zgrajene objekte na njih v dobrem stanju;
27. kdor brez dovoljenja ostavlja tračnice (šine) na cesti ali poleg nje;
28. kdor se ne drži posebnih predpisov in dobljenih navodil pri prevozu tovorov, ki so večji kot je normalno predpisano;
29. kdor prevaža zemljo, pesek itd. tako, da se mu sipa iz voza;

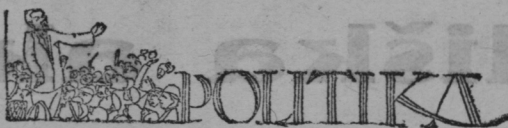
30. kdor rabi za prevoz potnikov nesiguren voz in z nesigurno opremo.

Prestopke po tej uredbi preiskuje in izreka kazen pristojna občna upravna oblast. Denarne kazni, ki jih bodo naložile občne upravne oblasti, se morajo takoj izplačati finančni upravi, v kolikor se nanašajo na državne ceste, oblastnim in občinskim oblastim, v kolikor se nanašajo na oblastne ali občinske pote, uporabiti se morajo za vzdrževanje teh potov; svota, plačana za storjeno škodo; se bode plačala na isti način ter uporabila izključno za popra-

vilo pokvarjenih delov onih potov ali objektov, za katere je bila plačana.

Prehodna in zaključna naredba.

Ko stopi v veljavo ta uredba, se prepoveduje izdelati nove tovarne voze s kolesnimi obroči, ki so ožji od 6 cm. Na obstoječih tovarnih vozovih se morajo kolesni obroči v smislu čl. 18 te uredbe spremeniti v teku treh let, odkar stopi ta uredba v veljavo. Potem se na tovarni vozi s kolesnimi obroči, ki so ožji od 6 cm, ne smejo več uporabljati na javnih cestah.

V NAŠI DRŽAVI.

Bolgarski banditi vznemirjajo naše obmejne kraje in bolgarski odgovorni krogi podpirajo nemire potom časopisja, v katerem so izšli zadnje dni napadi na našo državo. Naše oblasti se s tolovaji ne morejo niti razgovarjati, niti pogajati in radi tega je popolnoma upravičena zahteva naše države: med Jugoslavijo in Bolgarijo se mora ustanoviti večji kontrolni pas, ki bo omogočal varnost meje.

Naše poljedelsko ministrstvo objavlja glede letošnje žetve v naši državi sledeče: Po poročilih, ki jih je dobil statistični urad iz posameznih oblasti, se trdi, da bo letošnja letina ena izmed najboljših, vsaj kar se tiče množine. V Banatu se je žetev že pričela. Žetev je črna greh kraju. Okrog Sombora in Subotice žanjejo pšenico. — Rž, pšenica, ječmen: Stanje je v celi državi prav dobro. Ponekod v Južni Srbiji celo odlično. Zlasti v bitoljskem in valjevskem okrožju. — Koruza: V celi državi kaže zelo dobro. Ponekod so neugodno vplivale vremenske nezdode. Glede množine bo vsa žetev zelo dobra. Kakovost žetve bo morda malo trpela. Poudariti je, da je bilo letos dosti solnca in dosti dežja. Suše nismo letos skoroda ne poznali.

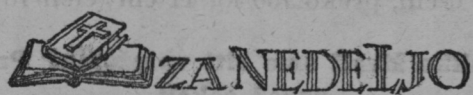
V DRUGIH DRŽAVAH.

Iz papeževе države. Italijanska vlada je že postavila v Vatikan kot svojega poslanika De Vecchija, ki je papežu zagotovil, da bo izvrševala Italija pogodbo med njo in Sv. stolico v katoliškem duhu.

V avgustu sestanek Male antante. V avgustu se bodo vršila posvetovanja zunanjih ministrov Male antante. Tega sestanka se bodo udeležili tudi gospodarski strokovnjaki. Na razgovoru bodo sledeča uprašanja: 1. Valutni odnosi Male antante. 2. Gospodarski stiki. 3. Trgovinsko sodelovanje. 4. Postavljanje mešanih trgovskih zbornic in medsebojno sodelovanje posameznih industrij. 5. Odprava vizumov za državljane držav Male antante in olajšanje medsebojnega izseljevanja. 6. Postavljanje skupnega trgovinskega, industrijskega in turistovskega urada. 7. Ureditev obmejnega prometa in zlasti plovbe na Donavi. 8. Sodelovanje emisijskih bank držav Male antante.

Na Poljskem se zagovarja pred državnim sodiščem, kojeja tvori 12 znanih poljskih politikov, bivši finančni minister Čehovič. Obtožen je, ker je prekorail državni proračun. Obtoženec se zagovarja, da je to storil po nalogu maršala Pilsudskega, ki je pri zaslišanju sam izjavil: Čehovič je izvršil vsa dejanja, radi katerih je obtožen, izrecno na njegovo povelje in odgovornost. Razprava se nadaljuje.

Albanska vlada je izročila monopolsko upravo za težka in lahka olja splošni italijanski petrolejski družbi, ki je zmagala nad konkurenco Anglije, Amerike in Francije.

Tomaž Mor.

Spominski dan 7. julij.

Ko je besnel angleški kralj Henrik VIII. v svoji slepi strasti, je moral dati svoje življenje poleg mnogih duhovnikov tudi najplemenitejši angleški mož svetnega stanu Tomaž Mor.

Rodil se je Tomaž v Londonu, kjer je bil njegov oče visok uradnik pri sodniji. Njegova vzgoja je bila strogo katoliška in zelo resna. Ko je z odličnim uspehom končal nižje šole, je bil še premlad, da bi mogel iti na vseučilišče. Zato je stopil med služabnike kardi-

nala in prvega angleškega škofa Mortona. Ta je nekoč dejal o Tomažu svojim gostom: »Ta fant, ki nam streže pri mizi, bo nekoč še nekaj izrednega.« — Ko je lahko šel na vseučilišče, se je temeljito bavil z znanostjo in je kmalu zaslovel kot silno nadarjen mladenič. Iskrena pobožnost in neomajna vera v Kristusovo Cerkev sta ga obvarovali mladostnih zablod in padcev. Vstajal je že zjutraj ob dveh, opravil je z vso iskrenostjo svoje molitve, nato se je učil, potem pa je šel k sv. maši, pri kateri je bil za strežnika, ali pa je pomagal pri petju. Dolgo si ni bil glede svojega poklica na jasnem; mislil je nekaj časa na duhovniški stan, a se je pozneje na svet svojega spovednika odločil, da postane pravnik.

Komaj 26 let star je bil Tomaž Mor

že izvoljen v angleški parlament. Tam je pri neki priliki pogumno nastopil zo per neko neopravičeno kraljevo zahtevo. Bil je radi tega obsojen na denarno globo. Ker pa še sam nič ni imel premoženja, so obsodili na globo njegovega očeta. Ker pa ni mogel plačati, je moral v ječo. Mlademu Moru so namig nili, da bi na ponižno prošnjo kralj — spregledal očetu kazni. A Tomaž je odvrnil, da ne more prositi odpuščanja, ker ni storil nič nezakonitega in prizadejal nikomur krivice. Ko je Tomaž svoje znanje še izpopolnil, je postal sodnik v Londonu. Kralj Henrik VIII. je postal pozoren na njegove izredne zmožnosti, ga je klical vedno pogosteje na dvor, mu poverjal eno službo za drugo, dokler mu ni končno podelil največjega dostojanstva na Angleškem — službo državnega kanclerja.

Tudi na tem visokem mestu je ostal Tomaž Mor pobožen in ponižen. Vsako jutro je, predno je šel v svojo službo, pokleknil pred svojega osivelega očeta in ga prosil za blagoslov. Nekoč je zapazil vojvoda iz Norfolka Mora med cerkvenimi pevci svoje župnijske cerkve. Ko mu je končno pripomnil, da se to pač ne sklada z njegovo visoko službo, mu je odvrnil Mor: »Kralj pač ne more biti onečaščen, če jaz služim svojemu in njegovemu gospodu, našemu božjemu Zveličarju.«

A služba Tomaževa je postajala vedno težavnejša. Z vedno večjo skrbjo je gledal, kam žene strast do dvorske gospodične Ane Bolin njegovega kralja. Čisto odkrito je svaril Henrika VIII. Toda ko so drugi svetovalci začeli se udajati kralju, je videl, da je vse zaman. Kralj je začel padati globlje in globlje. Ker papež ni hotel in ni mogel ugoditi kraljevi zahtevi, da bi razvezal njegov zakon s Katarino Aragoško, je kralj začel misliti na to, da bi samega sebe proglasil za cerkvenega poglavarja na Angleškem. Na ta način si je mislil razvezati svoj zakon. Ko je Tomaž videl, kaj se pripravlja, je 16. majnika 1532 odložil svojo visoko službo. Od tega dne je živel znanosti, pobožnosti in svoji družini. Razmerje Morovo do nje govih otrok in do družin svojih otrok je bilo tako pristržno in vzgledno, da so po vsem Angleškem govorili o njem.

Mnogi so Tomažu prigovarjali, da se ukloni kralju. Vojvoda iz Norfolka mu je pri neki priliki, ko ga je skušal pregovoriti, dejal: »Knežja nemilost prinese smrt.« — Mor je odgovoril: »Ali drugih razlogov nimate? Če je tako, kakor ste rekli, potem je med vami in menoj samo ta razloček, da bom umrl jaz danes, vi pa jutri.« — Marca 1. 1534 so od londonske duhovščine in tudi od Tomaža Mora zahtevali, da položijo prisego, s katero priznavajo kralja za najvišjega cerkvenega poglavarja in njegovo zvezo z Ano Bolin za veljaven zakon. 13. aprila se je Tomaž odpravil pred komisijo, pred katero naj bi položil prisego. Zjutraj je šel v cerkev, se spovedal in prejel sv. obhajilo. Nato se je poslovil od domačih; srce mu je govorilo, da za vedno, potem je s svojim zetom stopil v čoln in se odpeljal. Ko je prišel pred komisijo, so mu dali prečitati prisego. Tomaž jo je mirno in s

premislom prečital, nato pa je rekel, da on nobenega ne obsoja, ki je položil to prisego, on pa je po svoji vesti ne more položiti. Ker je ostal trden, je moral v državno ječo.

Kazen za to, ker ni hotel priseči, se je glasila: ječa do smrti in izguba vsega premoženja. Tomaž je vse to z junaškim mirom vzel na sebe. Njegova tolažba je bila molitev in čitanje knjig. Pa tudi sam je pisal in je spisal delo: »O smrti radi vere« in trpljenje Kristusovo. Kralju Henriku je pa bilo zelo veliko na tem, da bi Mor le prisegel. Skušal ga je upogniti in sicer s pomočjo Tomaževih sorodnikov, ki jih je ta pristržno ljubil. Zato je kralj dovolil, da so smeli Tomažu dopisovati in ga tudi obsebnobiskovati. Spustili so k njemu hčerko Margareto, ki jo je najbolj ljubil. Burno ga je velikokrat prosila, naj vendar priseže, a Tomaž je ostal trden. Prišla je k njemu v ječo tudi njegova žena. Ko je vstopila v ječo, se je vsula iz njenih ust kar cela ploha očitanj, v kako nesrečo da je spravil Tomaž svoje družino, kako bi doma lahko imel vse lepše, kakor pa v tej smrdljivi luknji pri miših in podganah. Mor je poslušal, nato pa vprašal ženo: »Povej mi, ali ni ta prostor tukaj ravno tako blizu nebes ko pa naša hiša?« Potem pa jo je še vprašal: »Kaj misliš, kako dolgo bi še lahko živel?« Žena, ki se ji je zdelo, da bi se mož vendar le dal pregovoriti, je vsa vesela hitela: »Gotovo še kakih 20 let.« — Tomaž ji je pa odvrnil: »Ko bi bila rekla: sto, bi to bilo nekaj. In še potem bi moral veljati za slabega trgovca, če bi za 100 let zamenjal večnost.«

Že eno leto je bil Mor v ječi, ko je kralj 3. junija 1535 zahteval od njega še enkrat čisto nedvoumno izjavo, ali hoče priseči ali ne. Tomaž je tudi tokrat prisego odbil. Zato so mu vzeli vse knjige in vse potrebščine za pisanje, 1. julija pa so ga postavili pred sodišče radi veleizdaje. Mor se je krasno zagovarjal in dokazal, da ni zakrivil nobene veleizdaje, a sodniki so izrekli nad njim »kriv« in bil je obsojen na smrt. Ko se je iz sodišča podal v ječo, je moral prestati najhujše ure svojega življenja. Pririla se je do njega njegova hči Margareta, se mu privila okoli vratu in ga prosila za zadnji očetovski blagoslov. Tomaž jo je blagoslovil in ji rekel: »Trpim po nedolžnem! Naj se zgodi božja volja. Tudi ti prenašaj to potrpežljivo!« Nato je odkorakal naprej. A Margareta se je še enkrat pririla do očeta. Tokrat ji pa ni rekel nič, le solze so lile po njegovih bledih licih. Še trije drugi otroci so na tem težkem potu prišli k njemu, vse je poljubil in jih blagoslovil.

NOVICE

Rojstvo princa. Nj. Veličanstvo kraljica Marija je na Bledu na Vidov dan ob 1/2 na 12 ponoči porodila princa. Mali princ je zdrav in krepek, tudi visoka njegova mati, ki se je neposredno pred porodom udeležila kino-predstave v

6. julija 1535 je šel Tomaž Mor na morišče. Neka gospa mu je med potem ponudila kupico vina. Mor ji je odgovoril: »Kristus v svojem trpljenju ni pil vina, temveč žolč in kis.« Ko je prispel na visok oder, na katerem je imel umreti, je zaklical zbranim ljudstvu: »Bratje, kličem vas za pričë, da umiram zvest svoji katoliški veri, kot zvest služabnik Boga in svojega kralja!« Nato je pokleknil in glasno molil spokorni psalm: »Miserere, Usmili se me Bog po svojem velikem usmiljenju!« Krvnik, globoko ganjen, ga je prosil za odpuščanje. Tomaž pa mu je odgovoril: »Ti mi boš danes izkazal največjo dobroto, ki mi jo more kdo izkazati. Ne boj se in izvrši svoj posel!« Nato si je sam zavezal oči, položil glavo na tla, sekira je zablščala in umrl je velik mož star 55 let.

Kako se je Tomaž zavedal, koliko je vredna človekova duša, koliko je vredna srečna večnost! Nič na svetu je ne more odkupiti. Kak važen nauk za naše čase!

Sprava v Mehiki. Kakor so poročali časopisi, je prišlo v Mehiki vsaj do delne sprave med državo in Cerkvijo. Zadnje nedelje so se zopet odprle cerkve in začela se je po dolgem času zopet opravljati služba božja, ki so se je verniki udeležili v ogromnem številu in z nepopisnim veseljem. V šolo duhovniki še sicer ne bodo smeli, a smeli bodo otroke podučevati v krščanski nauku po cerkvah.

Nov dom duhovnih vaj. Zadnje nedelje je nadškof dr. Bauer blizu Zagreba blagoslovil temeljni kamen za nov dom duhovnih vaj. Dom bodo pozidale sestre sv. Križa in bodo v njem lahko opravljale duhovne vaje ženske. Duhovne vaje, pri katerih se človek za nekaj dni čisto loči od sveta in svojih vsakdanjih skrbi in se potopi v premišljevanje večnih resnic, postajajo važno sredstvo za resnično posvečenje samega sebe in za pravo krščansko življenje. Po Nemškem, Holandskem in Belgiji imajo že veliko število takih domov za duhovne vaje in vsako leto se zateče v nje na sto in sto ljudi, da pskrbijo za svoje duše. Slovenci imamo do zdaj še samo en tak dom duhovnih vaj in sicer za moše v Ljubljani. Da bi se ga pridno posluževali in da bi jih zrastle še več!

Slavnosti na Češkem. Te dni so bile slovesno otvorene slavnosti za tisočletnico sv. Venceslava. Otvoritvi so prisostvovali papeški nuncij in drugi cerkveni dostojanstveniki. Zastopana pa je bila tudi državna oblast, kar je napravilo najlepši vtis.

kraljevski vili, se dobro počuti. Po vseh mestih se je ta radostni dogodek razglasil s 101 topovskimi strelami. Kralj je v spremstvu ministrskega predsednika generala Živkoviča in ministra pravde dr. Srskiča prispel na Bled. Govoril se, da bo najmlajši princ dobil slovensko ime.

Umrl je dr. Gregor Žerjav. V četrtek dne 27. junija, ob petih popoldne je umrl v Poličah na Gorenjskem dr. Gre-

gor Žerjav, voditelj nekdanje samostalne demokratske stranke. Zadel ga je srčna kap. Bil je mož velike vneme za svoja načela in požrtvovalne delavnosti. N. v m. p.!

Aljažev klub SPD Maribor javlja letovičarjem in planincem, da bo zanje tudi letos opravljal ob nedeljah in praznikih službo božjo pri Arehu, na Smolniku in na Urški gori. Redna služba božja se začne na vseh treh planinskih postojankah na praznik 29. 6., neha se z zadnjo nedeljo avgusta. Sv. maša je vsakikrat in povsod ob desetih, tako da izletniki, ki odidejo iz Maribora z ravnim vlakom, zložno lahko pridejo do sv. maše na Smolnik in še tudi k Arehu. Tudi iz Slovenjgradca in Guštanja se bo dalo na Urško goro še do sv. maše priti. Klub si je letos oskrbel prenosljiv planinski oltarček in je na razpolago tudi za izredne planinske prireditve na takih krajih, kjer ni svetišča. — Aljažev klub prosi, da se mu take prireditve prijavi vsaj 14 dni poprej na naslov: Aljažev klub SPD Maribor.

Dva samomora v mariborski okolici. V torek dne 25. junija zjutraj so našli v Frankovem gozdu na Pobrežju pri Mariboru obešenega 22letnega usnjarskega pomočnika Franca Hamer. — V četrtek dne 27. junija so zadeli na neki bukvi v gošči za Visočnikovo gostilno na Meljskem hribu pri Mariboru na obešenega 57letnega upokojenega polic. nadzornika Franca Tinto. Obešenec je zginil od doma že dne 19. junija. Obešenčevo truplo je viselo že precej dolgo na drevesu, ker je bilo v popolnem razkroju in so že vrane razkljuvale lice.

Žrtve neprevidnega streljanja. V Šikolah pri Pragerskem so streljali v soboto dne 29. junija fantje z možnarji za nekako predpripravo za nedeljsko blagoslovitev novih podružnih zvonov. Radi neprevidnosti je en topič predčasno počil in hudo poškodoval te-le strelce: 19letnega Štefana Trčko, 17letnega Simona Trčko, 32letnega Jerneja Medved in 19letnega Antona Kaiser. Poškodovane je prepeljal mariborski rešilni oddelek v mariborsko bolnico, kjer je Štefan Trčko v nedeljo umrl. Zopet sva rilen vzgled: strelci bodite previdni!

Dva udara strele. Zadnje dni se ponavljajo po večkrat na dan nevihte z usodepolnimi udari strele. Te dni je urezalo v Hebenštrajtu pri Konjicah v stanovanjsko hišo. Veter je zanesel ogenj od hiše na gospodarsko poslopje in sta pogoreli obe stavbi do tal. Strela je udarila tudi v hlev posestnice Marije Mrzdovnik na Hudinji pri Konjicah in ubila dva 11 centov težka vola. Hlev se ni vnel.

Za las ušel smrti. Dne 26. junija bila med postajama Petrovče in Celje skoraj pripetila smrtna železniška nesreča. Strojevodja dopoldanskega savinjskega vlaka je zapazil za Petrovčami pri prehodu preko železniškega tira dva voza in žvižgal. Prvi voznik je prevozil progo pravočasno, drugi je pognal voz preko, ko je bil že vlak blizu. V trenutku, ko je voz na polovico stal na tračnicah, je pripeljal vlak in voz dobesedno razpolovil. Sprednji del voza je ostal s konji poleg proge, zadnji del voza pa je vlekla lokomotiva še kakih

150 m daleč in ga popolnoma razbila. Voznika je vrglo z voza v jarek ob progi, kjer je obležal z malenkostnimi praskami.

Divjega merjasca ustrelil. Gospod R. Kmet, strojni pletar iz Trbovelj, je dne 21. junija t. l. ob 8. uri zvečer v takozvanem Črnem potoku z enim strelom skozi pljuča ustrelil starega divjega mrjasca. Tehtal je okrog 250 kg. Spodnji zobje so bili dolgi 20 cm, zgornji pa 12 cm. Moral je biti že večkrat obstreljen, ker je imel v sebi pod kožo vsako vrsto šrota, ki pa je bil že zaraščen. Bil je ustreljen na 20 korakov in sicer naravnost v breg in se je koj po strelu spustil naravnost proti lovcu, ki pa se mu je umaknil, da ga ni povalil po bregu, koder se je valil okrog 200 m daleč navzdol, kjer je obležal mrtev. Lansko leto je pa ustrelil Kmet tudi tam blizu divjo, težko 120 kg.

Z vrha Kuma pri Radečah so našli letos v nedeljo dne 23. junija zvečer — 250 kresov.

Lev na londonski ulici. Po londonskih ulicah so prevažali dne 23. junija cirkus z raznimi divjimi živalmi. Avtomobil, na katerem je bila levja kletka, je zadel ob drevo, kletka se je odprla in devet let star lev je stopil na obljudeno londonsko ulico. Ko se je čutil prostega, je najprej na sredi ulice pol ure mirno ležal. Nabralo se je krog izrednega potnika polno pešcev in avtomobilov. Ko se je približal levu krotitelj z vrvoj, je skočila zverjad preko plota na travnik in se pognala kravi na vrat. Pregarjalec je ustrelil dvakrat v zver, jo zadel, a je tekla dalje in jo ubrala za nekim Angležem večkrat krog hiše. Trpelo je dolgo, predno so leva ustrelili. Zver je bila za predstave dobro izšolana in vredna 64 tisoč Din.

Kako gre z latinico na Turškem? — Vladar poveljne moderne Turčije Kemal paša upeljava po celi državi latinico. Izdal je naredbo, da se morajo priučiti latinice moški in ženske, če še niso prekoračile 42. leto. Uspeh te zapovedi je, da obiskujejo ženske z malimi izjemami šole, moški pa se upirajo, in hočejo rajši ostati analfabeti (nepismeni).

Od pisarniškega učenca do milijarderja. Javnosti je znan ameriški petrolejski kralj John Rockefeller. Rodil se je kot sin majhnega posestnika, ki je poslal svojega sina v mesto Cleveland, da bi se izučil za trgovca. L. 1855 je postal Rockefeller pisarniški učenec. Po letu 1860 so začeli rabiti petrolej, katerega so poznali do tedaj in prodajali le Indijanci kot zdravilo, za razsvetljavo in je bila izumljena petrolejka. Brihtni Rockefeller je takoj videl, da bo petrolej osvojil svet in se je lotil s pomagači nakupa petrolejskih vrelcev po raznih krajih Združenih držav. Po letih je postal petrolejski kralj in so cenili pred vojno njegovo premoženje nad 1 milijardo dolarjev. Ima samo enega sina in izda velike svote v dobro delne namene. Nobeden Amerikanec še pa ni videl ali slišal, da bi bil stari Rockefeller podaril lastnoročno kakemu revežu le en novčič.

Roparji ženskega spola na delu. Največje tolovajsko in roparsko gnezdo je

ameriško vlemesto Čikago. Ker so začele oblasti v zadnjem času ostro in uspešno nastopati proti čikaškim banditom, se selijo ti kar trumoma v eden in polmilijonsko mesto Los Angeles, kjer so postali vlomi ter ropi sredi dneva nekaj vsakdanjega. Posebnost losangeleških tolovajev beguncev je ropanje deklet ter žen od 18 do 25 let. V teku petih tednov je izginilo v Los Angeles devet žensk, o kojih usodi ni kljub poizvedovanju od strani policije ne sluha in ne duha. Od ene teh žrtev so našli v reki golo truplo brez glave in ne morejo ugotoviti, kedo da je nesrečna. Sredi ulice se ustavi pred žensko avtomobil, krepke moške roke jo zgrabijo, posadijo v voz in roparji odfrčijo s kričečim plenom v divjem pobegu.

50 rudarjev utonilo. Japonski premogovnik Kynshiu leži pod dnom morja. Dne 26. junija je udrila v rudnih naenkrat morska voda. 50 rudarjev je utonilo. Rešilnih oddelkov, ki so hiteli ponesrečenim na pomoč, tudi ni iz globokega rudnika. So najbrž smrtno ponesrečili.

Nesreča na progi Ormož—Murska Sobota. Dne 19. t. m. je na odprti progi pri Bratoncih zavezil večerni mešani vlak v voz Josipa Škafarja iz Bratoncev. Josip Škafar, ki je gluhonem, ni slišal signalov prihajajočega vlaka. Do bil je lažje poškodbe in je bil prepeljan v soboško bolnico. V voz je imel vpreženi dve kravi, od katerih je bila ena na mestu ubita, druga pa močno poškodovana.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela te-le podpore: Dr. Fran Irgolič, odvetnik, poravnina 100; Marko Škofič, kaplan pri Kapeli, 110; župnijski urad v Gornji Radgoni, zbirka pri posvetitvi križa v Policah 62; Dr. Fero Müller, odvetnik, 20; Dr. Slavko Šumenjak, dež. sod. svetnik v Murski Soboti, 100; Okrajni zastop v Sevnici 200; Marija Rajšp pri Sv. Marjeti ob Pesnici 110; uprava »Slovenskega gospodarja« 100; Ernest Vogrin pri Sv. Barbari pri Mariboru 80; Tomaž Stranjšak, poštni uslužbenec v p., 50; Josip Muršič v Borovcih 80. Vsem darovalcem najlepša zahvala!

★

Organizacija smrti.

V južni Afriki ima Holandska kolonija, ki je obljudena od črncev. Za vzdrževanje reda in miru so nastanjene po raznih krajih kolonije vojaške čete. Med poveljniki manjšega odreda holandskih čet je bil kadet Vermersch, ki je že bil v južni Afriki precej udomačen in so mu bili znani običaji ter šege tamošnjega prebivalstva. Po letih je bil nastavljen na kadetovo mesto lajtnant Van de Jande, kadet bi pa naj bil podrejen novodošlemu oficirju.

Lajtnant je dospel na novo mu odkazano mesto proti večeru. S kadetom sta se razgovarjala o raznih dogodkih, dokler ni nanesel pogovor na grozno družbo med ondotnimi črnici, ki se imenuje »Aniota«. Oficir je pač čul že marsikaj o tej organizaciji, a kaj res gotovega mu ni bilo znano. Kadet je bil bolje poučen o celi zadevi in je zaupal novemu predstojniku sledeče:

»Aniota je tajna družba domačinov. Njeni cilj je: neljubega tujca ali domačina ubiti. Smrt iz roke člana Aniothe je

sigurna stvar, ako je bila sklenjena, a tudi nekaj groznega. Oni, ki je določen, da bo ubil od družbe zaznamovano žrtev, se loti krvavega opravila v kar naj bolj temni noči. Obleče se v kožo od leoparda, tigra ali leva. Da zabriše za sluh zasledovanja za seboj vsako sled, si nadene na roke in noge železne — kremplje, ki so za las podobni oni živali, v koje kožo je zarotnik oblečen. Kot nekaka divja zver plane v hišo speče žrtve in se bliža počasi postelji. Si lahko predstavljate, kako se prestraši smrti zapisani, ako zagleda vzbujen iz spanja pred seboj zverinsko pošast, ki mu grozi z nožem, sulico ali s kakim drugim morilnim orodjem. Aniota drugič zahteva od izvršilcev smrtne kazni, da žrtve pred usmrtnitvijo mučijo na vse mogoče načine. Ako bi se tudi posrečilo, da bi se kdo ubranil ubijalca, ali ga celo ustrelil, prej ali slej bo padel od roke drugega. Nikoli se še ni zgodilo, da bi bil kak prijatelj ali zasačen Aniota izdal organizacijo. Oblasti se še niti ne upajo zasledovati od Aniota izvršenih zločinov, ker se bojijo maščevanja, ki bi bilo v slučaju zasledovanja neizogibno. Aniota so strah in trepet vseh afriških kolonij in jih ni bilo mogoče doslej izslediti, kaj šele iztrebiti.

Za tem pogovorom je minulo par mesecev in skrajja bojazljivi lajtnant je s časom pozabil na družbo groze. Neko noč, ko je zunaj lil dež, ga vzbudi sunek pod rebra iz spanja. Vzbujen pogleda in zapazi pred seboj grozno pošast leoparda, ki stoji na zadnjih takah, renči in mu grozi s čeljustmi. Kakor blisk ga je prešinila misel: Postal bom žrtev Aniota zarote. Zver ga je ogledovala od vseh strani, držala v rokah britev in ga skušala mučiti — s pogledi, renčanjem ter z železnimi kremplji. Delal se je, kakor bi bil okamenel od strahu, a nevidno je segel pod zglatve po revolver in ustrelil človeškega leoparda naravnost v čelo. Zver se je zgrudila in izdahnila.

Koliko je šele bilo začudenje oficirja, ko je potegnil drugo jutro leopardovo kožo z ustreljenega in spoznal tovariša — kadeta Vermerscha! Brezdvomno je bil tudi on član Aniota organizacije in določen, da izvrši atentat. Drugo jutro je zvil oficir v sveženj leopardovo kožo z železnimi kremplji, pobral britev in odbežal s postojanke v mesto iz strahu pred zasledovanjem in maščevanjem Anijotov.

Posrečilo se mu je, da je srečno zapustil južno Afriko in se odpeljal na Holandsko. Prinesel je s seboj znak Aniotote družbe — zversko kožo in jo oddal v muzej. Holandci so na celem svetu edini, ki hranijo viden znak grozne južnoafriške organizacije, ki neusmiljeno uničuje s smrtjo neljube domačine in tujce.

Najbolj srečne ženske na svetu.

Vsak je radoveden, kaj bomo odgovorili na uprašanje: Kje na svetu prebivajo najbolj srečne ženske? Na celem svetu najbolj zadovoljno ženo najdemo pri Eskimih v severnih delih a-

meriške Kanade in na Grönlandiji. Nikjer se ne izpolnjujejo načela krščanstva s tako natančnostjo kakor pri Eskimih. Celo paganski Eskimi žive strogo in to pred vsem v moralnem oziru.

Eskimo žena je možu res tovarišica, z njim enakopravna in opravlja dela, ki so pravzaprav moška.

Eskimo se selijo s čredami severnih jelenov iz kraja v kraj in radi tega nimajo zidanih ter stalnih bivališč, ampak poznajo le šotore. Šotor postaviti in ga razdreti, opravijo ženske. Nadalje šivajo obleko iz kožuhov, čevlje ter jadra. Ako je na potu družina po zimi in se prevaža na pasjih saneh, gre naprej žena, dela gaz in kaže pot. Pri ribolovu vesla, skrbi za hrano in deco, lovi ptice in nabira jajca.

V bolj toplem poletnem času, ko potujejo Eskimi po več milj na dan, nosi žena na hrbtu najmlajšega otroka in še najvažnejšo opremo za šotor. Žene Eskimov so zgovorne. Običaj, da žena dalje časa molči, nastopi, ako je mož na kakem nevarnem lovu, ali v mesecih, ko je na severu vedna — polarna noč. Ko začnejo prvi svetlobni žarki oznanjati konec noči, se obnašajo ženske od veselja kakor ponorele.

Ko je otrok skobacal na noge, se že začne pri Eskimih njegova vzgoja in šolanje za poznejše življenje. Otrok in posebno še deklice dobe v roke le take predmete za igranje, s katerimi se učijo postavljati šotor, šivati obleke itd. Med 12. in 14. letom je vsaka deklica podučena in izurjena v vsem, kar rabi v poznejšem življenju. Od 16. do 17. leta je dorasla in dobi znak dorasle dobe — materinsko vrečo, v kateri nosi kot mati na potovanjih in doma dojenčka.

Kakor hitro prejme dekletce nekaj mescev po rojstvu ime, ga obljubijo starši kakemu istotoliko staremu fantku v soseščini. Že taka zaroka je obvezna in se skoro nikoli ne razdere.

Ko je dekle dozorelo za možitev, obvestijo o tem nevestini starši ženina. Ta pride po nevesto in se odpeljeta na dom z razno balo na pasjih saneh. Običaj je, da mlada žena parkrat pobegne možu na dom staršev. Mož pride po njo in jo po narodnem običaju prosi ter z darovi vabi, da mu sledi.

Zakonska vez je pri Eskimih tako trdna, da je ločitev zakona nekaj izključnega in na severu neznanega.

Akoravno sta Eskimo dekle in žena zaposleni z najbolj težavnimi deli, sta zadovoljni ter srečni in nikdar ne tožita nad trdo usodo. O zakonskih preprih pri najbolj severnih narodih ni govora, ker imata mož ter žena strogo opredeljen delokrog, katerega se natančno držita in radi tega je njuno življenje blagoslovljeno z mirom ter zadovoljem.

Štrup pri divjih narodih.

Pri najstarejših in najbolj divjih narodih zasledimo v vseh časih uporabo strupa. Človeštvo je začelo kmalu spoznavati razne strupene rastline in pridobivati iz njih strup. Še danes uporabljajo strup razna nekulturna plemena

kot obrambo napram človeku ter zverjadi in za lov na divjačino na zemlji in za ribe v vodi. V zgodovini človeštva igra zastrupljena puščica važno ulogo.

Pri dvjih Bušmanih v južni Afriki, pri Wedda plemenu na otoku Ceylonu, pri pritlikavcih po gozdovih ter džunglah osrednje Afrike, pri Kubu narodu na otoku Sumatra, pri Ainih na severnem Japonskem ter pri Indijancih južne Amerike je zastrupljena puščica glavno orožje.

Loki za izstreljevanje otrovanih puščic niso dolgi ali močni, ampak prav neznatno strelno orožje. Namen otrovane puščice je: sovražnika le potom praske zadeti, da nato umrje na — zastrupljenju.

Bušmani v južni Afriki se poslužujejo iz roga izdelanega loka, ki je komaj 8 cm dolg. Puščica je lahka trda slamnata bilka, ki je na koncu pomočena v strup takozvane »puff« kače. Pleme Ainov na severnem Japonskem in divji narodi na Filipinskih otokih poznajo strup iz »upa« drevesa. Ta otrov usmrtilopico v 7 minutah, bivola v 130 minutah in pogine celo od 80 let stare in v ta strup namočene puščice do krvi ranjeni pes v 20 minutah.

Indijanci uporabljajo kratke cevi, iz katerih izpihajo v cilj prav neznatne puščice, ki zastrupljajo žrtve na smrt.

Yahuma Indijanci v pragozdovih ob južnoameriškem veletoku Amacona si navezujejo na roke zastrupljene palmove bodice. Ako se sovražnik le samo dotakne na ta način oborožene roke, postane smrtna žrtev.

Divji narodi, ki ne poznajo smodnika, ugonablajo zverjad z zastrupljenimi puščicami.

Pri prirostem človeku po raznih delih sveta je zastrupljevanje rib splošno v navadi. Ribe zastrupljajo na razne načine z raznovrstnimi sredstvi in le toliko, da jih omamijo, priplavajo na površje vode, se premetavajo po hrbtu in jih je lahko poloviti v takem stanju z roko.

Pred dobrimi 40 leti so celo pri nas metal ribam koruzo, ki je bila pomešana ter skuhana z lorbekovimi kroglicami, katere so imenovali: ribja omotica. Je bil to enostaven način ribjega lova, ki je pa danes pri nas strogo prepovedan. Ribjo omotico je bilo dobiti za malenkosten denar po vseh trgovinah, a je na ukaz oblasti izginila z lopatko vred.

Šolska upisovanja.

Na oblastni vinarški in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 16. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima predvsem namen, da izobrazuje kmetske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost. Kolkovane, lastnoročno, na celo polo pisane prošnje (kolek sedaj Din 25.—) za sprejem je pošiljati ravnateljstvu oblastne vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 31. julija t. l.; prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo; spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. izjava staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na

oblastni ali kak drug stipendij iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpore iz javnih sredstev; prav tako, ako učenec samovoljno predčasno ostavi zavod; stipendist, ki nepovoljno napreduje, izgubi stipendijo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter najmanj z dobrimi uspehom dovršena ljudska šola. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni, zdravi kmetijski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj ekstermistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh izpita iz slovenščine (ali srbohrvaščine) in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi vsaj dveh razredov meščanske ali kakke nižje srednje šole. Ob vstopu v zavod se mladeniči preiščejo po zdravniku zavoda; ako njih zdravstveno stanje ni dovoljno, se odklonijo. Oskrbnina znaša do preklica mesečno Din 150.—. Plačuje se v naprej v dveh enakih polletnih obrokih. Izključenim in samovoljno izstopivšim učencem se vnaprej plačana oskrbnina ne vrne. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se po možnosti dovolijo popolnoma ali do polovice prosta mesta v internatu. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno (od občinskega in davčnega urada) potrjenim ubožnim spričevalom ali izkazom premoženja z navedbo družinskih in gospodarskih razmer, predpisanih davkov itd. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo oblastne vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Prošnje za sprejem se rešujejo pismeno.

V pletarsko šolo v Ptuj se sprejemajo za šolsko leto 1929/30 v I. letnik redni in izredni učenci, učenke, ki so z dobrim uspehom dovršili osnovno šolo. a) Redni učenci — učenke bodo mogli redno obiskovati pouk. Isti je praktičen in teoretičen ter traja dve leti. Šolske potrebine bodo dobivali učenci — učenke brezplačno na zavodu. Po uspešno dovršeni učni dobi sprejmejo odpustnico, ki velja v smislu zakonitih določil, kot pomočniško spričevalo. b) Kot izredni učenci pa se sprejemajo tudi odrasle osebe, ki že izvršujejo pletarstvo in še žele v zavodu izpopolniti izobrazbo v tej stroki, in oni, ki se žele izučiti v pletenju raznih pletarskih izdelkov, ki pridejo v kmetijstvu v poštev. Za te učence je teoretičen pouk neobvezen. Vpisovanje se vrši od 24. junija do vključno 30. avgusta 1929. Redni učenci naj pridejo k vpisovanju v spremstvu staršev, oz. njih namestnikov. Pouk prične 1. septembra 1929.

Romarjem na Brezje.

Romanje na Brezje. Pretekli teden smo razposlali na vse župne urade (razven v Prekmurju) navodila in vprašal ne pole za romanje na Brezje v dnevih 4. do 6. avgusta. Čas za prijavo je samo do dne 21. t. m. Zato se naj vsi, ki nameravajo iti na to romanje, pravočasno prigrasijo pri domačem župnem uradu!

Naročnikom.

Vse cenjene naročnike, ki so plačali samo za prvo polovico leta naročnino za »Slov. Gospodarja«, prosimo, da takoj zopet obnovijo naročnino, da ne bo treba ustaviti lista. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din, za četrt leta 9 Din.

Nove knjige.

Najcenejša slovenska knjiga je gotovo »Zgodovina lavantinske škofiji«. — Knjiga obsega do 500 strani na finem papirju tiskanega teksta in 41 celostranskih slik na umetniškem papirju. Pri taki opremi stane knjiga broširana

100 Din in vezana 130 Din. Vsaka knjižnica, vsaka bolj premožna hiša si naj to knjigo nabavi, dokler traja zaloga, pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

»Flugs« patentirane kose s kosirjem. Zahtevajte prospekte in navodila brezplačno. Iščem zastopnike in prodajalce v vsakem kraju proti visoki proviziji. Generalno zastopstvo za SHS: Josip Videmšek, Maribor, Koroščeva ulica št. 36. 631

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg 27. junija so pripeljali špeharji na 9 vozeh 17 zaklanih svinj. Krme radi slabega vremena ni bilo. Svinjsko meso so prodajali po 15—27.50. Krompir 1.25—1.75, novi krompir 4—5, čebula 4, česen 15—18, ena kumarca 2—8, ena zelna glava 4—6. Pšenica 3, rž 2, ječmen 2, oves 1.50—1.75, koruza 2.50, ajda 2, proso 3, fižol 5—7, fižol v stročju 12, grah 10—12. Ena kokoš 30—35, par piščancev 25—60, raca 20—30, gos 25—60, domači zajec 8—30. Marelice 38 Din, borovnice 3—4, gobe 2—2.50. Mleko 2.50—3, surovo maslo 36—40, jajca 1.25—1.50, med 20—22.

Mariborsko sejsko poročilo. Prignanih je bilo 4 konji, 13 bikov, 105 volov, 351 krav in 10 telet. Skupaj 483 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 25. junija 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg teže od Din 10 do Din 11.25; poldebili voli od 8 do 9; biki za klanje od 7.50 do 8; klavne krave debele od 7 do 8; plemenske krave od 6 do 7; krave za klobasarje od 5 do 5.50; molzne krave od 6.50 do 8; breje krave od 6.50 do 8; mlada živina od 7 do 8.50. Prodanih je bilo 337 kom., od teh za izvoz v Avstrijo 25 kom., v Italijo 32 kom.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso, meso od bikov, krav in telic 1 kg Din 12—18; telečje meso 1 kg Din 20—25; svinjsko meso, sveže 1 kg Din 15—27.50.

Gospodarska obvestila.

Drevesni rak se zdravi takole: Z mlačno vodo izprati z mehkim čopičem, potem pa namazati s terpentinovim milom. Tudi zastarane rane zacelejo in drevo začne znova roditi. Na ta način sem rešil že več dreves sigurnega pogina.

Stanje hmeljskih nasadov. Žalec, 30. junija 1929. Obdelovanje hmeljskih nasadov se bliža svojemu koncu. Njih stanje je vobče zadovoljno. Rastlina je povsem zdrava in le neznaten del poznega hmelja je okužen po peronospori, ki je na srednjepoznem hmelju dozdej ni najti.

Cven pri Ljutomeru. Jako nam je žal, da nas je moral zapustiti g. ruski polkovnik Aleksander Dimitrijevič, ki je zelo zaslužen za našo konjerejo. Že v Rusiji je slovel kot eden prvih strokovnjakov za konjerejo. Rusija je bila v tem oziru na visoki stopnji, imela je zato mnogo strokovnjakov. Toda g. Dimitrijevič, ki je deloval v okolici Kijeva v Ukrajini in tudi v Petrogradu, so visoko čislali. V naši državi je težko najti strokovnjaka, ki bi se s svojim znanjem mogel meriti z Dimitrijevičem. V naši žrebčarni je bil tem bolj dragocena moč, ker te tudi izvrsten in doledrajnosti tenkovesten gospodar in se odlikuje po svoji prijaznosti in uslužnosti. Obenem se razume na živinozdravništvo in

podkovstvo. Zato ni čuda, da je v okolici Cvena bil tako priljubljen. Njegovi članki v strokovnem glasilu »Konjerejec« pričajo, da je g. Dimitrijevič res prvovrsten strokovnjak. Veseli nas, da je pripravljen žrtvovati vse svoje moči za gospodarski napredek Slovenije. — Želimo, da bi mogel g. Dimitrijevič tudi na novi štaciji, blizu Ljubljane, primerno razviti svojo delavnost v korist našega gospodarstva.

Čebelarstvo predavanje v Ljutomeru bo v nedeljo dne 7. julija po osmi sv. maši v meščanski šoli. Predaval bo g. Josip Kosi iz Celja.

Vinogradnikom!

Vežimo poganjke vinske trte h kolu, da se ne nagibljejo k tlom in ne obsenčujejo sosednih vrt. Poganjki, ki jih pravočasno privežemo in spravimo v pokončno lego, ne napravljajo zalistnikov, kabrniki na njih lepše odcveto in so pred okuženjem po peronospori boljše zavarovani, nego neprivežani. To je zlasti v mokrotnih letinah ogromnega pomena. Pri vezanju je paziti na to, da se poganjki privežejo na rahlo in ne poveže listja, s čemer bi se ovirala asimilacija. Privežovanje mladik h kolu opuščajo le v kamenitih tleh Hercegovine, kjer je gojenje vinske trte vsled ugodnih naravnih pogojev tudi enostavnejše in ceneje. Tam goje trsje nizko pri tleh, da se tla zasenčijo. Pri nas sicer takšna vzgoja ni mogoča, vendar kaže tudi pri nas trsja ne spravljati preveč v višino. Iz tega vzroka je trsje v letošnji zimi posebej najhujše tam, kjer je imelo visoka debela in dolge krake. Za naše razmere bi bilo letos boljše priporočati pomladitev trsa, kakor visoko in pozno rez, s čemur se je oblika trsja še bolj pokvarila. Prevdarnemu vinogradniku se vsiljuje namreč vprašanje, kakšna je razlika med visoko in pozno rezjo ter rezjo na izrod pred obnavljanjem. Pravilno je ravnal tisti, ki ni računal toliko na obilen letošnji pridelek, marveč je izvedel rajši pomladitev svojega po posebi poškodovanega trsja. O tem se more prepričati vsakdo na praktičnih primerih.

V deževnem poletju škropimo v krajših presledkih (8 do 10 dni) kakor drugače, da si ohranimo trte pred peronosporo. Na 100 l vode vzamemo 1½ kg modre galice in tej raztopini primešamo odgovarjajočo množino apna. Radi sigurnosti preiskusimo raztopino z belim fenoltalein papirjem, ki postane takoj karminasto rdeč, ako ga pomočimo v raztopino, kjer je zadosti apna. Zveplamo trte drugič po cvetenju in v tretjič, ko so jagode za grah debele. Če hočemo škropiti ob enem tudi proti oidiji, primešamo raztopini salojidna ali sulikola in sicer prvega 1%, drugega pa ½%. Pri uporabi enega ali drugega sredstva igra tudi cena precejšnjo vlogo. V drugi polovici julija je kopati tretjo kop. S tem pospešimo rast lesa v mlajših nasadih, v starejših pa mehčanje in zoritev grozdja. Vinograd naj ne služi za pridelovanje živinske krme, ampak za pridelovanje grozdja.

Čitajte „Slov. Gospodarja“

NAŠA DRUŠTVA

MLADENIŠKI TABOR NA GORI OLJKI.

V nedeljo, 21. julija je velik mladeniški tabor na Gori Oljki. Začetek ob 10. uri predpoldne. Mladenci Savinjske doline, pripravite se za ta svoj tabor!

Mladeniški shod pri Sv. Trojici v Slov. goricah preteklo nedeljo je bil lepo obiskan. V cerkvenem govoru je profesor Živornik dal mladini v prisrčnih besedah prelepa življenjska navodila. Mladinski zborovanje je vodil vrli mladenič Geratič z Negove. Predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec je govoril o glavnih smernicah mladeniške prosvete in o Katoliški akciji; v svojem govoru je tudi osvetlil veliko delo, ki ga je pred 70 leti škof Slomšek izvršil za štajerske Slovence s preselitvijo sedeža lavantinske škofije v Maribor ter s tem z ustanovitvijo lastne škofije na slovenskem štajerskem. Krošl, organizator nadaljevalnega kmetkega šolskega poduka v mariborski oblasti je s poljudnimi besedami pojasnil stanje kmetkega stanu v sedanji dobi ter priporočal kot od pomoč stanovsko kmetsko izobrazbo in združno akcijo. Mladenič Lovrenčič od Sv. Antona je govoril o pomenu Orlovstva. Predsednik shoda Geratič je z navdušenimi besedami priporočal obnovo mladeniških zvez. Pozdravne besede so izpregovorili mladeniči Faneli od Sv. Jurija v Slov. gor., Lešnik kot predsednik novo ustanovljene mladeniške zveze pri Sv. Barbari v Slov. gor., Korošak za Marijino družbo in Orla pri Sv. Juriju ob Ščavnici in Dvoršak za Marijino družbo pri Sv. Trojici. Bodrilne besede je govoril g. duh. svetnik župnik Gomilšek, ki je tudi pri večernih imel navdušujoče cerkveni govor. Mladeniški pevski zbor od Sv. Benedikta je pod vodstvom tamošnjega organista proizvajal cerkveno petje ter je tudi s svojim lepim, ubranim petjem povzdignil svečanostno razpoloženje na mladeniškem shodu. Naj bi mladeniško zborovanje obrodilo obilno sadu na polju mladeniške prosvetne organizacije v Slov. goricah!

Odbor Krščanske ženske zveze daje romarjem za Rajhenburg sledeče na znanje: Vlak pelje iz Maribora, gl. kolodvora 6. julija ob 9. uri predpoldne. Vozne karte se izdajajo v petek, dne 5. julija od pol 6. do 8. ure zvečer pri blagajni D, izkaznice se morajo predložiti pri blagajni, kjer se bodo žigosale. Romarska sv. maša se bode darovala v soboto, 6. julija ob pol 8. uri v cerkvi Matere Milosti (v frančiškanski cerkvi). Sveče za rimsko procesijo so preskrbljene in se bodo dobile pri cerkvi v soboto ob prihodu v Rajhenburg. Častilci Lurske Marije, moški in ženske se vabijo, da se udeležijo tega romanja. Odbor.

Sv. Lenart v Slov. gor. Katoliški študentje priredijo pri nas ob priliki svojega tečaja v nedeljo dne 14. julija popoldne igro, ki jo je napisal Maks Mell in se je pravi: »Igra apostolov«. Dejanje je vzeto iz vsakdanjega življenja, a je vendar povsem prepleteno z globokimi mislimi o Krsitusu-vem evangeliju. Iz igre same odseva izredna, skodrada nerazumljiva sila iskrene, globoke in otroške vere priproste deklice, ki je doma visoko v hribih. Zanimivo je to, da prihajajo k nam s tako igro študentje: Znamenje, da veje med njimi dober krščanski duh, ki ga bo slovensko ljudstvo iz srca veselo. — Pridite vsi!

Sv. Peter pri Mariboru. V nedeljo, 7. julija, po večernicah se vrši v posojilniških prostorih izredni občni zbor: tukajšnjega Orla. Prijatelji Orlovstva in bratje Orli se občnega zbora gotovo udeležite, ker je izredno važen. Starši, ako imate kaj smisla za to, da ostane mladina poštena in nepokvarjena, dajte ji možnost, da se organizira v orlovski organizaciji. Pri nas, če bi že fantje bili navdušeni in bi radi šli v Orlovsko organizacijo, pa jim dostikrat starši branijo. Kaj je boljše, ali da fantje zahajajo v slabe, pokvarjene družbe, ali pa, da se organizirajo v poštenih krščanskih društvih. Na delo za ohranitev nepokvarjene mladine! — Bog živi!

Ptuj. Dekliška Marijina družba pri očetih minoritih priredi v nedeljo dne 7. julija t. l. predavanje o gojenju cvetlic, predaval bo gospod inž. Ciril Jeglič iz Ljubljane. Dekleta od blizu in daleč, pridite poslušat, kako boste gojile in negovale Vaše najljubše prijateljice, da boste potem kinčale okna in domove! Vsi prijatelji cvetlic iskreno vabljeni!

Sv. Marjeta niže Ptuj. Orlovska srenja ob svoji petletnici. Da petletno udejstvovanje šmarjete orlovske srenje ni bilo prazno in brez sadu, hoče pokazati šmarjete srenja s svojo prireditvijo na šmarjete nedeljo dne 21. julija t. l. Po vseh odsekih so priprave v polnem teku. Domači godci se pripravljajo s polno paro. Vse kaže, da bo ta prireditev nadkrilila zadnje prireditev, ki je ostala vsem gotovo v dobrem spominu. Vsem, od blizu in daleč, vam kličejo bratje Orli, sestre Orlice, čili mladci in majhni naraščajniki krepki Bog živi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Končno vam vendarle že lahko povemo srečni dan tombole našega Bralnega društva. Ta bo nepreklicno 11. avgusta. Ne moremo prej radi raznih cerkvenih in drugih društvenih prireditev. — Dne 14. julija po večernicah pa vabimo vse društvenike v Perger-jevo uto na občni zbor Bralnega društva. Volitev ne bo, pač pa poročila, govori, deklamacije in petje.

Funkcionarji si pripravite poročila, člani pa denar za članarino! Na svidenje!

Grizze. Grizka župnija in njena »Orlovska družina« je praznovala na praznik sv. apostolov Petra in Pavla velik in pomemben dan blagoslovitve nove zastave. Zastavo si je nabavil grizki Orel pod predsedstvom brata Franceta Goropevšek in duhovnega voditelja g. kaplana Mirko Štruk-a. Ob 9. uri zjutraj je bil pri gasilnem domu v Grizah sprejem bratov in sester, ki so prihiteli s prapori iz Zalca, Celja in Teharja. Po pozdravu br. predsednika se je pomikal sprevod pred farno cerkev v Grizah, kjer se je vršilo ob pol 10. uri zborovanje, na katerem je govoril Ivo Peršuh iz Celja. Ob 10. uri je po lepem nagovoru č. g. duhovnega voditelja kaplana Štruk-a blagoslovil prapor, kateremu je kumovala s. Malči Goropevškova, vlč. g. domači župnik, duhovni svetnik Ivo Krančič. Ob 16. uri se je vršila slavnostna telovadna akademija, kjer so se poleg domačih Orlov, posebno odlikovali mladci iz Celja in Teharja s svojimi simboličnimi skupinami. Tudi domači Orel je svojo čast izborna rešil. Nad vse so ugajale orliške proste vaje in prekrasna simbolična vaja »Na grobu matere« katero so izvajale grizke Orlice. Klimamo grizkemu Orlu: Dvigaj svoj prapor in zbiraj pod njegovim okriljem kmečko in delavsko mladino grizke župnije. Bog živi!

Januš Golec:

„Bubi“ glavica.

Pogovorili smo se že v našem listu, kako je hitro ozdravila krepko težka gospa Kolenčeva na nogah s pomočjo za hojo edino pametnih nizkih pet. Pri 137 kg telesne teže — zdrave noge, kdo bi ne bil vesel, ako ga že opominja resna — starostna doba. Saj je bila tudi Kolenčka hvaležna, za zdravje ter se ga radovala, da je zaupala vsakemu znancu: kako in s čigavo pomočjo stoji in stopa brez motenja po obeh nogah. Človek zna ceniti ljubo zdravje le tedaj, če ga zgubi. Po isti stari polki lahkomišelnosti se je zavrtela naša krčmarica. Po zabila je s časom, da je bila ščipavih nog, zahrepenela je po občem prerojenju. In kedaj se čuti že tudi starejša ženska mladostno? Ako se jej laskajo in jo božajo z besedami: »Oh, kako mlad obrazek še imate, draga gospa! Pa kako ljubka je vaša glavica, niti ene sive niti ni izslediti na njej.« Tako in enako hvalisanje dene dobro, kaj še le, če je nekaj resnice na njem!

Gospa Kolenčeva je hotela izsiliti od narave: pomlajeno glavico! Pri nemočenem telesnem počutenju je osredotočila vsa hrepenenja v en cilj — v »bubi« glavico. Kratko pristrizeni in skrbno sfrkani lasje obsujejo s cvetjem celi obraz!

Dobra mama je začela z vso natančnostjo opazovati ženski spol, kako morajo biti prirojene lasje, da je »bubi« pomlajevalen, prisrčen, mikaven. Toliko si je bila kmalu na jasnem, da »bubi« brez kodrov ni nič. V kratko ostrizeni glavi, ko visijo lasje ohlapno navzdol, zgleda že bolj priletna ženska kakor kak dolgolasi slovaški piskrovez. Kodrasta glava je »ringelšpil« mladosti, če tudi je nekako usiljena pri nad 50 let!

Pred meseci noč in dan boleče noge — sedaj ta neprestana razglabljanja o »bubi«. Kolenčeva mamca je bila že zopet v nezadovoljnosti. Iz nestrpnosti in nezadovolja se je rodil naenkrat glavobol. Začelo jej je kar grmeti po glavi,

nabijati po možganih in — glava — in pač težka glava vsaj vsak drugi dan. In odkod nova — mučna bolezen? Dolgi lasje, ta nepotrebna teža in navlaka, tišči noč ter dan na rahle možgane in ni čudno, ako se razbolijo in mrcvarijo človeka. Vsak vzdihljaj Kolenčke je končaval z glasno željo: »Nesrečni glavobol! Še ponorela bom, ako se ne iznebim dolgih las!«

Bolezen dotira človeka do marsikate rega trdnega sklepa. Liki jeklo nezlomljiva načela poženejo, če se počutiš hudo bolne glave in imaš pred seboj upanje: ravno to-le mi bo olajšalo bol!

Kolenčki ni bilo več prestati z dolgimi lasi pri vročem štedilniku, saj bi še bila lahko ponorela. Nesrečni glavobol se je pogostokrat tako razlutil, da ni je morala razplesti kite, dvigniti lase kvišku, da je prepihal zrak ubogo glavo in se se oddahnili možgani. Že dvig las je uplival olajševalno, kakor bazam bi pa bil »bubi«.

Zakaj neki ni zletela Kolenčka takoj k brivcu in se dala obalincati? Nad 50 let dolge kite in kar v pol ure na balinc — tak preobrat vendar ni kar tako kakor bi pljunil, že radi kritične okolice ne. Treba iztakniti za skok iz dolgega na kratko izgovor, ga temeljito podpreti in nato se šele okleniti cilja.

Kolenčka je dobro znala: Moje prijateljice in gostje so obveščeni, da ponorim, ako se ne rešim las. Pri vednem tarnanju o bolečinah v glavi so že nekateri prigovarjali: »Gospa, »bubi«, pa bo vse dobro!«

Opravičena je bila pred lastno vestjo in okolico, torej »bubi« in zopet »bubi«, da bom zdrava pri težavnem krčmarškem poklicu!

Kljub sklepu: skloniti težki kiti pod ostrino škarij, izvršitev ni bila lahka. Vse je še šlo, le preko brivčevega praga ni dalo Kolenčki.

Eden od brivcev je bil vendar toliko iznajdljiv, da je uganil, kaj teži obilno mamco in jo je sunil preko vseh bojazni s prijazno opazko: »Prosim, gospa, naprej in na stol, saj jaz sem jih že o-

balinca na »bubi« največ v celem mestu.»

Kakor jagnje mesarju je sledila brivcu in za dobri dve uri se je vrtela po kuhinji s kodrasto »bubi« glavico. Pa kaj ljubkost kratkih kodrov, Kolenčke ni bolela več glava, saj to je bil glavni cilj in namen njenega balinca. Ozdravljena — pa še kodrasta, kako bi ne bila vesela in s tem tudi pomlajena!

Prijateljice so se izražale pohvalno glede prevrata na Kolenčkini glavi; nekateri moški gosti so molčali pri pogledu na stari balinc, najresnejši so bili glasnega mnenja: »Ako stara krava zbežlja, jej ni nobeden plot previsok.«

Naj že bo, kakor hoče: Kolenčeva mama je imela kratke lase in ne več glavobola! Zlodej je tičal še v tem, da so kodri v soparni kuhinji popuščali, se razvijali in kar naenkrat ni zgledala glava kot koštrunček, ampak kakor opuljen vrabec. Umetni kodri so sicer za prvi pogled mikavni, a nestalni in se spreminjajo z vremenom. Kar je solnce za vreme, to so brivčeve žgalne škarje za »bubi«, ki je up današnjega ženstva.

Mama je morala večkrat k frizerju. Ravno pri točki kodranja se je rodila nova težkoča: neprijetno in večurno čakanje v brivnici. Pri dobrodoči gostilni je čas drag in ga prevežati v brezdelju pri frizerki, je bil kamen spodtika in pomisleka pri sicer resni ter delavni Kolenčki. Ko je nosila kite, se je spletala sama, zakaj bi se ne kodrala sama? Ako bode lastnoročno obdelala »bubi« glavo, bo prihranila na času in denarju. Frizerske škarje si je kupila, eno ogledalo pred obraz, drugo še večje na zaboje za glavo in Kolenčkina česalnica je bila opremljena. Parkrat je šlo kodranje z lastno roko bolj počasi, ker z žarečim železom je treba previdno kretati po občutljivi glavi. Vaja je izmuštrala krčmarico tako v friziranju, da ji ni bilo niti najmanj žal za na vlako dolgih las.

V Kolenčkini gostilni sta bila takoj za hišno gospodinjino: čuvaj skok in mišji strah — murgl. Živela sta v zastopnosti, ker ju ni nikdo ščuval enega nad drugega. Dobivala sta hrano v ločeni posodi, a jo uživala skupno v kuhinji ali na veži. Le tu in tam se je pripetilo, da je bil skok prej gotov, šel pogledat k bolj počasnemu murglu, ga napodil od skleda s premočjo ter sam polizal. Pri večji krčmi morata biti pes in mačka, to je prastaro pravilo, ki je bilo spoštovano od Kolenčeve mame.

Pred dobrimi 14 dnevi v soboto na večer je šlo. Večja družba je naročila pečene piške, ki so bile pripravljene, le gospejin »bubi« je bilo treba še skodirati.

Eno ogledalo na mizo, drugo za hrbet na dva zaboja in škarje v peč. Skok in murgl sta večerjala v veži, da je bila gospa pri »bubi« bolj nemotena. Sedela je na stolu med obema ogledaloma, — proti tilniku v laseh žareče škarje in na veži kot bi ustrelil: prh — prh — prh in smuk skozi kuhinjska vrata in v ogledalo pred gospo. Murgel je hušnil na pobegu pred skokom na mizo, prvnil ogledalo in nesreča — nesrečna:

Kolenčki so zdrknile škarje iz roke, za vrat in po golem za pas! Kvišku in v obupni trenutni bolečini še na zofo ob štedilniku, dokler se ni žareče železo ohladilo na maminim hrbtu in si izžgalo samo izhod izza pasu!

Niso bile šala Kolenčkine opeklene. Na krik ter vik so hiteli gosti v kuhinjo in razbrali toliko, da se je dobra mamca pri friziranju opekla, ubila obe ogledali ter obžgala obleko na hrbtu. Z gospo v spalno sobo in po zdravnika. Vsa olja in mazila niso pomagala nič. Vročina je utisnila škarje globoko v hrbet obilne gospe in to je peklo ter žgalo eno celo noč in celi dan. Ponesrečena ni mogla ležati na hrbtu radi opeklene, na trebuhu ne radi debelosti, na strani ne, ker jo je prevračalo sedaj na trebuh, pa zopet na hrbet. V težkih dneh boleče in pekoče nesreče je največ predsedela na postelji in prejekala nad opekljami. Ko je že lahko ostavila sobo, ko se je oddaljila neznosno pekoča vročina, rana ni hotela zaceliti. Kakor hitro se je potila, je zopet peklo, da bi bila plesala po stropu. Kaj je pomagalo

Kolenčki drugega, kakor pribežališče vseh nezaceljivih ran: sv. Rok. Vzdihi k svetniku ranocelniku so jo tudi porinili na pot spoznanja in kesanja. — »Bubi« je proklela in obljubila sv. Roku, da se bo spametovala pri laseh — kakor se je pri petah, le hrbet jej naj zacele. Kolenčkini dobri sklepi so bili že koj pri rojstvu tako dejanski, da ni videl nikdo več njene »bubi« glavice od večera nesreče, ker jo je skrila pod trdo zavezano ruto.

Ob času, ko beležim te vrste, je rana Kolenčeve mame tik pred zaceljenjem, sv. Rok v največji časti, »bubi« ferda-man in sklenjene dolge kite, če bodo le še zrasle, ker se je mama že bratila z Abrahamom. Ruta bo odložena, ko bodo daljši lasje in ko bo zahvaljen ranocelnik sv. Rok v svetišču nad Šmarjem pri Jelšah.

In kaj pa skok in murgl? Polukavata sočutno v Kolenčevo mamko; v svoji notrajnosti sta pa najbrž uverjena, da sta učinila dobro, ker se je gospodinja spametovala pri temelju in kroni — pri petah in glavi!

Organistovske zadeve.

Te dni prejmejo račune in položnice taisti, ki še članarino niso poravnali. Kdor ne more poslati vsega, naj pošlje vsaj polovico, drugo pa v jeseni. Sicer pa, dalje se odlaga, večji je zaostanek. Društvo ima terjati zaostale članarine približno 8000 Din. Zato pa tudi odbor ne more tako delovati kakor bi rad, ker manjka denarja. Ako bi kdo dobil pomotoma opomin, pa ima že plačano, naj to javi tajniku Francu Klančnik v Šmartnem ob Paki. Članarina 2 Din na mesec je tako nizka, da jo zmore vsak organist. Kdor kljub vsem opominom ne bo nič plačal, bo črtan iz knjige članov. Na prošnje in vprašanja tistih, ki niso člani našega društva, se sploh ne bo oziralo.

V mnogih cerkvah imajo zelo slabe orglje, organisti pa pokvarjene harmonije in razglašene klavirje, ne vejo pa mnogi, kam bi se obrnili in piskali koga, ki bi jim to popravil. Priporočamo tem potom za vsa taka popravila g. Josip Turin-a, Celje, Prešernova 11. On dela jako solidno in po nizki ceni.

Maribor. Župan dr. Juvan se je vrnil z bolniškega dopusta iz Gleichenberga in je zopet prevzel uradne poele na magistratu. — V občinskem svetu se je izvršila velika sprememba. Veliki župan je razrešil, oziroma odstavil občinske svetnike bivše socialistične stranke Bahuna, Jelena in Plevanča poleg že poprej odstavljenega Eržena. Na mesto socialnih demokratov so imenovani za člane občinskega sveta gg. Vladimir Pušenjak, združni nadrevizor, inženjer Dračar, tovarnar, ravnatelj tovarne »Kristal« Rupert Pivec in mizarjski mojster Ivan Klančnik. Upamo, da bodo novoimenovani mnogo pripomogli k mirnemu in pametnemu delu pri občini. — Mladi obrtniški naraščaj v Mariboru in okolici se je zopet pokazal, kaj zmore pridnost. Vajenci in pomočniki so priredili razstavo svojih del, ki je zelo lepa. Traja še do 7. julija in se nahaja v veliki Götzova dvorani. Slovesna otvoritev je bila na Petrovo predpoldne. Častitoma mladim obrtnikom. — Desetletnico svojega delovanja kot marljiv predsednik društva katoliških mojstrov v Mariboru obhaja te dni g. Ivan Lorber, slikarski mojster in hišni posestnik v Vetrinjski ulici. G. Lorber zbira krog sebe naše obrtnike-mojstre in vodi tudi dobro delujočo posojilnico katoliških mojstrov. Naše častitke! — Novo mestno kopalnišče na Felberjevem otoku pridno gradijo nač

in dan. Kopalnišče bo morda že koncem julija prvi del gotovo. — Velikanski naliv, oziroma prelom oblaka dne 28. julija je pokazal zopet, da so kanali v mestu mnogo premajhni. Voda je tekla po ulicah kakor v potokih in kanali niso mogli požreti velike množine vode. Pri novih kanalih bo treba to upoštevati. — Ustrelil se je v duševni zmedenosti policijski detektiv Anton Pučnik. Samomora so baje krive težke družinske razmere. — Nove palače g. mesarja Vlahoviča in trgovca g. Vlahoviča so že pod streho. Do septembra morajo biti stavbe že tudi na znotraj gotove. — V ponedeljek so se z mariborskega kolodvora odpeljali Orli in Orlice v Prago na velike orlovske slavnosti. Z glavnega kolodvora sta jih odpeljala okoli polnoči dva posebna vlaka. — Umrl je priljubljeni gimnazijski profesor g. Jakob Zimmerman, rodom iz Žič pri Konjicah. Blagi pokojnik je bil splošno priljubljena osebnost. Umrla je isti dan gospa Ana Schober, vdova po znanem pekovskem mojstru Francu Schober. Svetila obema nebeška luči!

Sv. Peter pri Mariboru. V nedeljo dne 23. m. m. so se vršilo volitve novega cerkveno-konkurenčnega odbora za župnijo Sv. Peter pri Mariboru. Izvoljeni so bili naslednji: Knuplež Ivan iz Vodol, Knuplež Matija iz Terčove, Fluher Ljudevit iz Metave, Verlič Franc iz Terčove in Stegar Franc iz Grušove, kateri so si izvolili iz svoje srede Verlič Franca, načelnikom. — Žalosten dogodek se se je izvršil v Terčovi. Nehvaležen sin je dejansko napadel svojega očeta. Vsled lepega vremena smo seno večinoma že pospravili in tudi precej veliko ga je. Solčno vreme dobro vpliva na vinograde, kakor tudi na bilja, ki pričinja deloma zoriti. — V soboto smo praznovali god svojega farnega patrona sv. Petra in je bilo pri nas »žegnanje«. — Okrajni zastop v Mariboru je temeljito popravil in uredil cesto iz Maribora proti Sv. Petru p. M., tako da je sposobna za vse vrste vozil.

Marenberg. V bližnjih mesecih poteče deset let, kar je bila osvobodjena Dravska dolina izpod tujega robstva. Ta veseli dogodek in veliki jubilej ne sme iti neopaženo mimo nas. Treba je baš v Marenbergu kot središču Dravske doline dati temu izrednega povdarka. Zato je pripravljali odbor Narodne odbrane sklenil, da priredi dne 14. julija 1929 kolikor le mogoče veličastno proslavo tega jubileja po sledečem sporedu: 1. Zjutraj sprejem in pozdrav gostov na kolodvoru; 2. odkritje spominske plošče iz bron v Marenberški cerkvi v spomin v svetovni vojni padlim vojakom in onim, ki so padli v osvobodilnih bojih; 3. sv. maša na cerkvenem trgu, katero bo daroval koroški rojalj in begunec prošt g. Serajnik iz Dravograda; 4. po sv. maši nastopijo na istem prostoru slavnostni govorniki iz Maribora; 5. povorka po trgu Marenberg; 6. velika narodna veselica na šolskem vrtu.

Vsa sosednja društva prosimo, da ne priredijo ta dan nobenih svojih prireditev, ampak pridejo manifestirati v naš obmejni trg za svobodo. Pokazimo, da se zavedamo osvobojenja in da smo ga vredni, neoziraje se na one, ki jim ta prireditev ne bi bila po volji. Udeležbo sta obljubila tudi gg. Veliki župan in general Majster.

Slovenjgradec. Poročil se je 5. junija t. l. v cerkvi Marijinega Oznanenja v Ljubljani gospod Matko Vosner, sreski desinfektor v Slovenjgradu, predsednik tamkajšnjega Orlovskega odseka in tajnik Koroškega orlovskega okrožja z gospodično Pepco Smrekar, pletiljo iz Ljubljane. Za pričo je bil ženinu gospod Vladimir Žitko, profesor v Ljubljani in odbornik S. O. Z., nevesti pa njeni brat gospod Josip Smrekar, železničar iz Ljubljane. Orlovska organizacija ključem tem potom svojemu vrlemu, marljivemu in požrtvovalnemu delavcu: »Bilo srečno!«

Sv. Marjeta ob Pesnici. V nedeljo dne 30. junija se je pri nas v šoli po naročilu oblastne samouprave mariborske oblasti vršil sestanek vseh interesentov, ki se zanimajo za regulacijo Pesnice. Poročal je gospod oblastni komisar o važnosti vodnih zadrug, potom katerih lahko dosežemo kritje celega kapitala in še ene do dve tretjini obresti, potom državnih, oblastnih in okrajnih posojil in podpor za regulacijo Pesnice, ostali mal preostanek bi pa krili s prispevki člani zadruge. Izvolili smo si pripravljalni odbor, ki bo imel ogromno dela, ki bo pa, upamo, kronano z dosego naše najpomembnejše gospodarske potrebe, to je z ureditvenim regulacijo Pesnice tudi v naši zdaleč močvirnatih dolini. Za to vedelobno akcijo bodo Marječani potem oblastem hvaležni vse dni. — Marječani smo skoraj sami kmetje in delavci. Od zore do mraka skozi celo leto smo v težkem delu, hodisi zdaleč v dolini, zdaj spet na hribih. Enkrat v letu vsaj je potrebno, da imamo vsaj en dan, ko se otresemo naših vsakdanjih skrbi in težav ter se vsedemo v bratski slovenski edinstvi in radosti skupaj in malo poveselimo. To bo to nedeljo dne 7. julija ob treh popoldne na sadonosniku župana gospoda Sikerja. Videli bomo zanimive igre, slišali naše in mariborske pevce ter se potom tega oddiha okrepili za dneve novega dela in trpljenja. Pridimo torej vsi in vse, da bo zastopana vsaka hiša in bo to zopet v resnici naš pravi »Domovinski dan«.

Spodnja Polskava. Na Petrovo in Paylovo smo slavili 25letnico obstoja naše šole in obenem 110letnico, odkar se je v naši fari začelo šolovanje otrok. Je bila to redka slavnost in je nad vse lepo uspela. V petek zvečer je bila po vasi bakljada z našo godbo na pihala; šola, katero so že vse zadnje dni krasili, je bila vsa v lučeh. Drugi dan v soboto je bila predpoldne sv. maša, po maši je šolska mladina na pokopališču poklonila spominu svojim vrlim vzgojiteljem g. Vodušku in g. Heberju lepe vence in zapela »Spomladi vse se veseli«. Potem je šla mladina, gostje in občinstvo v šolo, kjer je izpregovoril pozdravne besede g. župan Kotnik. V imenu najvišje šolske uprave je govoril gospod dr. Pečovnik, ki je povdaril, da je naša šola po notranji uredbi in zunanjem licu ena najlepših v mariborski oblasti. V imenu velikega župana je govoril g. Kokolj ter častital našemu delu za prosvetno reč. Nazadnje je naš šolski upravitelj gospod Kopriva podal kratko zgodovino šole. Povedal je, kakšna je bila šola pred 110 leti in kako smo prišli končno do današnje velike stavbe, ki leži na najlepši točki naše vasi. Naša šola je dala 7 učiteljev, 1 profesorja, 2 duhovnika, 2 zdravnika in več drugih uradnikov, ki so dosegli visoka mesta v državnih službah, kot n. pr. gospod dr. Sagadin, ki je poslal pismene častitke k našemu slavju iz Beograda. Poleg vseh teh nam je šola izobrazila celo vrsto dobrih stoječih in razumnih gospodarjev, kar pričča gospodarstvo naše vasi. Naštel je tudi važnejše učitelje, med katerimi zavzema gotovo prvo mesto Prašnikar, prvi učitelj našega največjega pedagoga in škofa A. M. Slomška. Sle-

dile so deklamacije in nekaj vrlo uspešnih pevskih točk. Končno je sledila igra: »Sola v nebesih.«

Rogaška Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srea, ledvic in jeter. Najuspešnejše in ceno zdravljenje v maju, juniju in septembru! Zahtevajte prospekt! 344

»Katoliški misijoni« št. 10 (za mesec julij) izidejo okoli 15. julija.

Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 23. junija je umrla po dolgi mučni bolezni in sprevidena s poslednjimi tolažili za umirajoče Alojzija Pečko, roj. Roškar iz Gočove. Bolehala je na jetiki, katera ji je tudi pretrgala nit življenja. Bila je stara še komaj 38 let ter zapuščala žalujoče starše, moža in dvoletnega otroka. V kratki dobi svojega življenja se je odlikovala z mnogimi lepimi lastnostmi. V dobi svojega samskega življenja je bila vedno vzor vsem drugim. Tudi v zakonskem stanu so jo dičile iste dobre lastnosti. Bila je do vsakega vljudna ter postrežljiva. Vse jo je spoštovalo in ljubilo. Na dan pogreba se je zbrala obilna množica ljudstva, ki jo je spremljala na zadnji poti. Blag bodi ji spomin, domačim in znancom pa izrekamo iskreno sožalje!

Sv. Rupert v Slov. gor. Pokopali smo iz Spodnje Voličine Karla Stiper, roj. 18. 10. 1849, poročen 28. 10. 1878 in bi lahko obhajal lani zlato poroko. V maju naj bi se vršila velika slovesnost, a je resno zbolel in po tritedenski mučni bolezni previden z zakramenti je udano v Gospodu zaspal. Hvala vsem sorodnikom in sosedom in sploh vsem za udeležbo pri pogrebu.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naše gasilno društvo je pred kratkim priredilo izlet k Negovi. Tam je vprizorilo krasno in zanimivo igro »Prisega o polnoči«. V prenapolnjeni dvorani v gradu smo imeli čast pozdraviti ne samo Benedičane in Negovčane, ampak tudi došle goste iz Gornje Radgone, od Kapele, od Sv. Anžona, od Sv. Trojice in Marijor. Dne 23. junija pa je pripeljal g. Košir iz Celja kot zastopnik tovarne Rosenbauer v Linzu lepo moderno ročno motorno brizgalno, s katero je napravil vpricho občinstva poskus gašenja posojilnične hiše. Pri tej priliki smo imeli čast pozdraviti prvega podstarosta Jugoslovanske gasilske zveze tovariša Vengusta iz Ljubljane. Po kratkem sestanku in pomenljivem govoru tovariša Vengusta je bilo vse gasilstvo zelo navdušeno, da čim prej želi enako brizgalno. Ker pa je to draga in koristna stvar, zato prosimo vse prijatelje gasilstva na pomoč!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Odkritje spomenika padlim vojakom se vrši dne 14. julija pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Spored: Ob pol 10. uri služba božja, ob 11. uri nastop veterancev in gasilcev, nato odkritje z govorom č. g. kurata Fr. Bonača iz Ljubljane, petjem in deklamacijami. Popoldne ob 2. uri večernice; ob pol 3. uri pa vprizori Kat. prosvetno društvo Meškovo igro »Mati«.

Kupetinci pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Pri nas je umrla blaga ter dobra mati Marija Šumak v starosti 48 let. Obilna udeležba na zadnji poti in veliko število vencev je pričalo, da je bila pokojna priljubljena v domači ter sosednih farah. Ob odprtem grobu so ji pevci zapeli žalostinko. Blaga mati, Vas več ni, a spomin na Vas živi v naših hvaležnih srcih!

Kapela pri Radencih. Umrla je dne 27. junija v Hrastje-Mota Franciška Fašalek. 14 let jo je mučil želodčni rak. Zadnja leta je bila popolnoma priklenjena na postelj. Bolezen je ranjka prav potrpežljivo prenašala, saj je pogosto prejemale tolažila sv. vere. Najdobra mamica v Bogu počival!

Kokoriči-Logarovec. Prostovoljno gasilno društvo Kokoriči boče priredilo v nedeljo dne 28. julija ob treh popoldne veliko javno tombolo v zunanjih prostorih gostilne Kosl pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Glavni dobitki so:

fino moško kolo, vreča fine moke 85 kg, klatra drv, pljug, ena velika boksa koža, en sod in zraven tega še čez 400 drugih lepih in dragocenih dobitkov. Priskrbite si pravočasno tombolske tablice, ki stanejo samo 3 Din. Čisti dobiček je namenjen za nabavo nove motorne brizgalne. — Odbor.

Spodnje ptujsko polje. Uresničena je končna dolgoletna zahteva prebivalcev Sv. Marjeta, Polenšak in Sv. Tomaž, da se preuredi v okrajno cesto v nekaterih delih zelo slaba občinska cesta, ki veže te fare s kolodvorom v Moškanjcih in t podržavljeno cesto Ptuj—Ormož. Ptujski okrajni zastop je glavni del že prevzel in preuredil, ormoški pa je sklenil te dni, da preostali del še letos uredi. Ko zgradi tudi oblastna samouprava most, kakor nam je to obljubila, bo prometna zveza za stalno dobro urejena. Največje veselje ni zadostenje imata gotovo bivši 30letni župan Donaj iz Iv. Vesenjak, ki sta začela borbo za to zvezo. Regulacijska dela ob Pesnici lepo napredujejo. Povsod se opaža dobro strokovno delo inženjerja — voditelja. Seveda pričakujejo prebivalci Pesniške doline od Dornave pa v lenarški okraj, da bi delo šlo hitreje. Lahko rečeno: če bi imel oblastni komisar dr. Leskovar in gradbeni oddelek toliko denarja, kakor ima volje in sposobnosti, pa bi bile to potrebno delo že končano. — Ob kolodvoru v Moškanjcih gradi vinski veletrgovec Bolaffio skladišče za vino, ki bo iz Spodnjih Haloz in iz srednjega dela Slov. goric šlo takoj v svet. Pozdraviti je sicer ta napredek, toda vsak prijatelj vinogradnikov mora obžalovati, da se niso organizirali vinogradniki sami in ustvarili prepotrebne zadruge s skupnim skladiščem. Zavrč in Sv. Barbara na haloški strani, Polenšak in Sv. Lovrenc v Slov. gor. že to nujno rabijo. — Skrbi tarejo obdravske občine Spod. ptujskega polja, ker je negotovo, ali se bodo obrambne nabrežne naprave vzdrževale in dopolnjevale, ali pa jih bo Drava neovirano upropaščala kakor letos z ledom, ko je napravila na napravah nad 1 milijon dinarjev škode. Upajmo, da bomo z novo tozadevno akcijo imeli zopet uspeh. — Gospodarsko sicer počasi, toda vztrajno napredujemo. K temu pripomoreta izdatno naši delavni dve organizaciji: Kmetijska podružnica in Nakupovalna in prodajna zadruga. Tudi sicer je organizatorično delovanje živahno. V farah Sv. Marko in Sv. Marjeta imamo dve posojilnici, šest delavnih gasilnih društev, organizacijo čebelarjev, ki so marljivi kakor njihove čebelice in izobraževalna društva ter mladinske organizacije. Pri teh je posebno »Orel« pri Sv. Marjeti in Marijini in dekliska družba posebno delavna. Ni torej čudno, ako se prireditve, ki služijo strokovni in splošni izobrazbi, pa tudi razvedrilu in zabavi, kar vrstijo. Vse lepo vzajemno in vztrajno dela. — Letos imamo zelo veliko dobrega sena, posebej še oni, ki so smotreno oskrbovali travnike ter gnojili z domačim gnojem ali umetnimi gnojili. Tudi drugače letina ne obeta slabo. Žal nam je le zlahtnih jablan, ki nam jih je vzela zima. Sadjarji imajo bridko razočaranje, obenem pa spoznanje, kaj v naših legah uspeva in kljubuje tudi najhujšim mrazovom.

Beltinci. V nedeljo dne 30. junija se je vršila v Beltincih redka slavnost, namreč blago slavljanje zvonov. Bil je to tak praznik, kakoršnega ne pomni beltinška fara. Zjutraj zgo daj so jih odpeljali od kolodvora trije vozovi, v katere so bil vpreženi po 4 konji. V Bratonicih so jih okrasili, nato so jih pa tri občine v slovesnem sprevedu peljale proti farni cerkvi v Beltince. V sprevedu je šlo 54 konjenikov, 200 kolesarjev z lepo okižčanimi kolesi, nato šolska deca, požarne brambe, moški, belo oblečene deklice in Marijina družba. V Beltincih jim je pa šla cela ostala fara nasproti. Bilo je kakih 600 šolskih otrok s slovenskimi zastavicami, trije cehi, črevljarski, mlinarski in kovaški, ki so lani obhajali svoje 150 in 100letnice. Vsa s svojo zastavo in člani po osem vrstah. Nato so šli vsi drugi moški, tudi po 8, Marijina družba. Bil je tako veličasten spreved, kakršnega nihče ne pomni, saj je šlo v sprevedu kakih 5000 ljudi in to v najvzornejšem redu. Po vrnitvi k cerkvi in po lepem

5 delov zemlje in vseposod Palma

!!!Azija!!!Afrika!!!Amerika!!!Evropa!!!
 !!!Amerika!!!Avstralija!!!Evropa!!!Azija!!!
 tralija!!!Evropa!!!Azija!!!Afrika!!!
 Azija!!!Afrika!!!Amerika!!!
 !!!Afrika!!!Amerika!!!
 !!!Afrika!!!
 Azija!!!
 !!!Azija!!!

..Na obeh polutah sveta
 ..Od kopnega pa do morja...
 ..Ogromna četa povsodi
 ..Delavskega stanu
 ..Na "P a l m a" hodi...
 Kdor dela naporno
 In "Palma" nosi...
 Varuje si zdravje
 In živcev ne troši.
 Zato "P a l m a"

!!!Azija!!!
 !!!Evropa!!!
 !!!Avstralija!!!
 !!!Amerika!!!
 !!!Aust

PALMA

cerkveni gospoda župnika so jih vse srečno dočeli v stoip, kjer zdaj lepo pojejo v čast božjo in veselje faranov. — Popoldne je pa bila tombola Marijine družbe in Prosvetnega društva. Med dobro voljo in igranjem godbe se je dobro končala in ljudje so veseli nesli svoje dobitke domov.

Medvode pri Gorajemgradu. V okolici Nove Stifte so se med zimo naselili medvedje. Pozorni nanje so ljudje postali šele, ko so začeli trgati ovce. Do sedaj so raztrgali že šest do sedem ovac. Ako ne bi imeli dovolj živali, bi postali tudi ljudem bolj nevarni. Martinu Tesovnik se je približal na sto korakov. Nekaj časa sta drug drugega gledala, nakar je kosmatinec mirno odšel. Videli so ga tudi vozniki. Ljudem povzročajo mnogo skrbi in strahu. Govorijo, da je medvedov pet, kar pa menda ni res. Gotovo pa je, da sta dva. Če jih je več, se ne ve.

Nazarje. Gasilno društvo Nazarje si je nabavilo društveno zastavo. Dan blagoslovljenja zastave bo 14. julija 1929 ob 3. uri popoldne. Ta dan vabimo vse darovalce žeblicev, bratska društva in vse prijatelji gasilcev.

Celje. Izpit na orglarski šoli se bode vršil pod predstvom prečast. g. opata P. Juraka dne 8. julija t. l. Izmed 25 gojencev je oglašanih 7 tretjeletnikov, ki bodo polagali zrelostni izpit. Izpraševal bo 2. župan A. Mihelčič o poslovanju pri občinskih uradih. Novi učenci se sprejemajo do 15. septembra 1929.

Sv. Vid pri Grobelnem. V strahu in trepetu smo vedno, kadar se po vročem dnevu približuje nevihta. Najbolj nas pa srce boli, ker še nimamo ničesar, s čemur bi se lahko prihitelo na pomoč v elementarni nesreči. Naše prostovoljno gasilno društvo že dalje časa pridno zbira za novo brizgalno, pa žalibog je še vedno premalo. V ta namen se tudi priredi dne 7. julija 1929 velika veselica s srečolovom na prostem. Prosijo se gasilstvu naklonjeni ljudje, da bi pomagali k veselici z vsakovrstnimi dobitki, z delom, pa tudi z udeležbo. Naj vsak pripomore po svojih močeh, da pridemo prej do v veliki sili tako prepotrebne orodja. Dobitke pobirajo naši pridni gasilci in tudi gasilstvu naklonjena dekleta.

Sv. Miklavž v Polju pri Podčetrtku. Pri nas se vrši dne 11. julija t. l. ob 11. uri ofertna licitacija raznih popravil pri cerkvi in župnišču. Podrobnosti se izve pri župniškem uradu. Cerkevno predstojništvo.

Koprivnica. Dne 29. junija t. l. je priredila

tukajšnja šolska mladina prav dobro uspelo igro »Snegulčica« in »Kaznovana radovednost« s krasnim troglasnim petjem in ginljivo živo sliko naših neodrešenih bratov in sester v verigah. V prid podmladka Rdečega križa. Častitamo učiteljskim močem, zlasti še gospej Sabini na tako lepem uspehu!

Velik kamen. V nedeljo 30. junija je priredila tukajšnja požarna bramba igrokaz »Pri sega o polnoči« s precej dobrim uspehom. Vsa čast našim fantom! Igra se je vršila na dvorišču g. Vehovarja, ki je dal na razpolago ves material za oder in vse drugo potrebno. Hvala mu zato! — Usojamo si pripomniti, da so kratka krila kmečkih deklet kazila dobro razpoloženje in da otroci-šolarji ne spadajo k igrokazu, ki je za odraslo mladino!

Svetina pri Celju. Lepa nedelja za cerkev sv. Križa se bo tu obhajala v nedeljo, dne 7. julija in sicer bo dvojno opravilo: prvo ob 6. uri, obenem prvo sv. obhajilo za svetinske šolarje, pozno pa ob 10. uri.

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 19. junija t. l. je v Sv. Petru umrla vdova-sirota Mar. Pirnat, 80 let stara. Sedem let je bila v postelji, trpela pomanjkanje, zapuščenost in vse hudo na svetu; pa je vselej boguvdano prenašala svoj težki križ. Počivaj v miru, vrla žena! — Z velikimi upi smo letos v maju gledali na sadno drevje: vse je cvetelo kakor v raju. Dolgotrajno deževje pa je malodane popolnoma uničilo vse nade; samo nekaj sliv in češpelj bo, lesnik in druge drobnjadi, zlahko sadje je povečini odpadlo. In sedaj ob kresu dežuje neprenehoma že štiri dni, po jutrah imamo 8° R toplota, to se pravi: prav hladno je, in zopet smo začeli iskati zimsko obleko. Jesenska megla pokriva celo pokrajino, in samo iz koledarja vemo, da je pred par dnevi bil kres! — Žito je poglelo po tleh, seno gnije na travnikih; Bog se nas usmili!

Sv. Miklavž nad Laškim. V nedeljo, dne 23. junija je umrl v starosti 70 let v vasi Poučeno na svojem posestvu Anton Boštele, oče gospoda pesnika in kaplana v Trbovljah. Rajnega so dičile lepe lastnosti, globoka in neomajena vernost, delavnost in varčnost. Rajni ni bil tukajšnji rojak, ampak iz Motnika na Gorenjskem, kjer je bil sin ubogih staršev, v Trbovljah v premogokopu si je pripravil in privarčeval toliko denarja, da je pred 29 timi leti kupil v naši župnji manjše posestvo. Edinega sina je dal študirat, ki je postal duhovnik. Blagemu pokojniku svetila večna luč, preostalim pa iskreno sožalje!

ZA RAZVEDRILO

Nekdo je imel papagaja, ki je imel navado, da se je pred vsakim tujcem priklonil in uprašal: »Vi želite?« — Papiga je ušla iz kletke in se potikala po okolici. Na drevesu sedečo jo zagleda kmet, pristavi lestvo do ptiča, da bi si ga prilastil. Ko seže z roko po papigi, se ta prikloni in upraša: »Kaj želite?« Kmet se je tako prestrašil, da je pustil papagaja in se opravičil: »Oprostite, jaz sem mislil, da ste vi ptič!«

Demišljav londonski zdravnik dr. Hemirill je pripovedoval o svojem potovanju po tujini. Nekdo izmed prisotnih je čez nekaj časa pripomnil: »V časopisih sem čital, da ste bili izven Londona.« — »Tako?« se je začudil zdravnik. »In kaj so še pisali listi?« — »Da je v zadnjem času umrlo v Londonu in v predmestjih skoro 150 ljudi manj, kakor prejšnji mesec.«

Nemškega pesnika Henrika Heineja (rojen leta 1799 v Düsseldorfu, umrl l. 1856 v Parizu) je obiskal malo pred smrtjo prijatelj. Prišel je baš v trenutku, ko sta dve strežnici položili pesnika v posteljo. — »Kako ti je, Henrik?« je uprašal prijatelj in Henrik je odvrnil: »Precej dobro. Kakor vidiš, me še zmiraj nosijo ženske p orokah.«

Zgodovinar in modrijan na Angleškem David Hume je šel nekoč v mestu Edinburgu preko mosta nad močvirjem, ki je delilo staro mesto od novega. Nesreča je hotela, da je padel v močvirje in ni mogel ven. Klical je na pomoč in konečno je priklical staro ženo, ki pa mu ni hotela pomagati, ko je spoznala v njem modrijana Huma. Dolgo sta se prepirala, a ni vse nič pomagalo. Žensče je vstrajalo pri trditvi, da je brezverskega učenjaka zadela božja kazen. Končno pa je le uprašala: »Znate li vero?« — »Gotovo!« — »No, pa molite!« — Hume je naglo pričel moliti in tedaj mu je šele ženica pomagala.

Irec si je ogledal nenavadno visoke sobe v gradu v Kensingtonu in stavil, da pozna človeka, ki se niti v taki sobi ne more zravnati. Ljudje so ga začudeno gledali, končno pa je stavil z njimi. Irec je stavo dobil, ker je pripeljal grbca v sobo.

Ko je meseca maja leta 1809 zavzel francoski maršal Lannes mesto Regensburg, je pridiral neki težko ranjeni štabni častnik na grič, kjer je stal Napoleon s svojimi častniki. Stopil je s konja ter bled, ves okrvavljen in komaj stoječ na nogah, navdušeno zaklical: »Gospod! Regensburg je naš! Glejte naše zastave na mestnem obzidju.« — »Gospod, vi ste ranjeni«, ga je prekinil Napoleon. — »Ne, gospod! Jaz sem ubit!« je šepnil junak in se zgrudil mrtev na tla.

Vojvoda vrtemberški je naročil svojemu dvornemu pridigarju, da naj se spominja pri javni molitvi tudi vojvodove ljubice Grewenitzove. Toda pridigar tega ni storil in vojvoda mu je oči-

tal: »Zakaj niste omenili tudi Gräw-nitzove, kakor sem vam naročil?« — »Saj sem se spomnil, svetlost«, je odgovoril pridigar. — »Kedaj pa?« — »Ko sem molil: ». . . ampak reši nas vsega hudega.«

Gonsalvo iz Cordobe, vojskovodja Ferdinanda V., aragonskega kralja, je baš napadel sovražnika, ko mu je zletela zaloga smodnika v zrak. Vendar ga ta nesreča ni potrla, pač pa je vzkliknil: »Naprej, otroci, zmaga je naša! Božja previdnost sama nam daje znamenje, da smodnika niti ne potrebujemo!« — Gonsalvo je tedaj res premagal sovražnika.

Ruski pisatelj Nikolaj Vasiljevič Gogol (rojen l. 1810 v Sorečnicah v Poltavski guberniji in umrl l. 1852 v Moskvi)

je obiskal julija meseca l. 1835 Kijev, kjer je pripravil veseloigro »Revizor« za oder. Igra žigosa podkupljivost nekdanjega ruskega uradništva. Kakor pri poveljuje, je car po prvi predstavi poklical pesnika k sebi in mu med drugim rekel: »Tako se še nisem nikdar smejal!« — In Gogol je odvrnil: »Jaz sem pa pričakoval od te igre popolnoma drug učinek.«

Za časa Ludvika VII. je živel v Parizu slaven profesor bogoslovja Pierre de Cordeil, učitelj poznejšega papeža Inocenca III. Inocenc ga je v znak hvaležnosti imenoval za škofa in pozneje za nadškofa. Nekoč mu je rekel: »Povišal sem te v nadškofa.« — In Pierre de Cordeil mu je odgovoril: »In jaz tebe za papeža!«

»Pojdi z mano! Ura je napočila, ko se moraš posloviti od sveta!« — »Kako«, se je razburil človek, »ali tako držiš dano mi besedo? Saj si mi vendar obljubila, da boš poslala svoje sluge, preden boš prišla sama. Jaz nisem videl nikogar.« — »Molči«, ga je resno zavrnila Smrt, »ali ti nisem poslala sluge drugega za drugim? Ali ni prišla vročina, ki te je vrгла na posteljo? Ali se ti ni vrtelo v glavi? Te ni li protin bodel v vseh udih? Ali ti ni šumelo po ušesih? Ni li zobobol glodal po tvojih čeljustih? Se ti ni napravljala tema pred očmi? In vrh vsega tega, ali te ni moj ljubki bratec, spanec, spomnil vsak večer name? Nisi li ležal po noči, kakor da bi že bil mrtev?«

Človek ni vedel kaj odgovoriti. Udal se je v svojo usodo in je nemo odšel s Smrtjo.

Vrli hlapec.

Kmet Predan je imel vrlega hlapca. Da je res vrl, to je izvedel Predan po majhnem dogodku.

Hlapec ni slutil, da ga opazuje gospodarjevo oko, ko je pokazal svojo veljavo, in dejanja, ki se izvrše tako, so najboljša.

Vročega poldne je bilo, ko se je vrnil hlapec s svojima konjema z njive. Konja je izpregel in nakrmil, kajti vsakdo ki to hoče vedeti, ve, da žival nima pravega miru, dokler je še v vpregi. Pa marsikdo tega noče vedeti, da ne bi imel dela z izpreganjem in napreganjem. Predanov hlapec ni bil takšen in zato mu je morda potem teknil obed tem bolj.

Moški baje morajo kaditi. Ni še dognано, katera pipa tobaka je boljša, ali ona v jutro, ali opoldne, ali pa na večer. Predanov hlapec je čislal vse enako. Prav udobno mu je torej bilo pri srcu, ko je sedel po obedu na kamen ob vratih konjskega hleva in je z močno slamo snažil cev svoje pipe, med tem ko je položil okroglo glavo od pipe na hlevno okensko polico. Ko je zdaj segel po pipi, jo je nehote sunil in zakovalila se je v hlev. Že se je hotel hlapec

ZA NAŠO DECO

Sluge smrti.

(Pravljica.)

Pred davnim, davnim časom je potoval velikan po široki cesti. Naenkrat stopi predenj stara ženica in ga ustavi, rekoč: »Stoj, niti koraka naprej!« — »Kaj«, se je začudil velikan, »ti reva, ki jo morem zdrobiti med prsti, ti mi zastavljaš pot? Kdo si ti, da si upaš tako drzno nastopati?« — »Jaz sem Smrt«, je odgovorila žena, »meni se ne more nihče ustavljati in tudi ti se boš moral pokoriti mojemu povelju!« — Velikan pa se ni hotel udati. Dvignil je pest in je udaril ženo tako močno po glavi, da se je zgrudila poleg nekega kamna na cesti. Velikan je odšel po svojih potih, Smrt pa je ležala poražena na tleh in je bila tako slaba, da se ni mogla niti ganiti. »Kaj bo«, si je mislila, »če bom morala ostati tu? Nihče več ne bo na zemlji umrl in tako polna bo ljudi, da ne bodo imeli več prostora stati drug poleg drugega.«

Med tem je prišel po cesti mladenič,

svež in zdrav, pel je veselo pesem in je bistro gledal okrog sebe. Ko je zapazil onemoglo ženico, je brž pristopil, jo je dvignil, dal ji je iz popotne steklenice piti ter je čakal, da bi prišla zopet do moči. Tujka si je polagoma toliko opomogla, da je mogla stati na nogah. — Vprašala je mladeniča: »Ali veš, kdo sem jaz in komu si zopet pomagal k življenju?« — »Ne«, je odvrnil mladenič, »ne poznam te.« — »Jaz sem Smrt«, je rekla, »nikomur ne prizanesem in tudi pri tebi ne morem delati izjeme. Da pa vidiš, kako sem ti hvaležna, te ne bom napadla nenadoma. Poslala ti bom prej svoje sluge, ki ti bodo povedali, kedaj pridem po tebe.« — »Prav«, je menil mladenič, »dobro bo zame, če bom vedel, kdaj nameravaš priti in bom vsaj dotlej varen pred tabo.« — Nato je veselo odkorakal in je živel odslej brezskrbno tja v en dan.

Ali mladost in zdravje nista trajala večno. Prišle so bolezni in bolečine. — »Umrl ne bom«, si je mislil, »kajti Smrt bo poslala prej svoje sluge. Da bi ti muke polni dnevi že vendar minuli!« — Ko se je čutil zopet zdravega, je nadaljeval svoje prejšnje veselo življenje. Nekega dne mu je nekdo od zadaj potrkal po rami in ko se je obrnil, je zagledal za sabo Smrt, ki mu je govorila:

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Örczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

In prav tedaj se je napovedala komtesa de Romaine.

Poslala je glas, da želi nemudoma govoriti z gospodom komisarjem. Par minut pozneje je vstopila, blede ko strah, oblečena v staro obnošeno obleko, z ogrinjalom čez ramena, ki je bilo vse prelahko za mrzli novemberski dan.

Gospod Cognard ji je viteški in uslužno ponudil stol. Silno razburjena je bila in solze so ji silile v oči, ki jih je pa ponosno zadrževala.

»Prišla sem, gospod komisar,« je začela, vsa hripava od razburjenja, »ker sve, moja mati, grofica de Romaine, in jaz — v groznem strahu — ker — moj Bog!«

Trepetala je, da je komaj govorila. Z veliko nežnostjo in potrpežljivostjo ji je gospod Cognard ponudil kozarec vode. Pila je in ga hvaležno pogledala. Hladna voda ji je dobra dela.

»Prosim vas, gospodična, pomirite se!« jo je tolažil. »Veš sem vam na razpolago!«

»Radi brata sem prišla, gospod komisar,« je pravila, že precej bolj pomirjena. »Radi grofa Jack de Romaine. Izginil je —! Že cele tri dni ga nisve videli in tudi ničesar čuli o njem. In mati se boji —. Strašno se boji —.«

Oči so se ji razširile od groze, ni mogla več govoriti.

Gospod Cognard je tolažljivo posegel vmes in prepričevalno pravil:

»Nikakor se vam še ni treba bati najhujšega, gospodična! Taki mladi ljudje večkrat odidejo z doma, ne da bi materi in sestram povedali, kam gredo.«

»Ah — ampak, gospod komisar,« je pravila komtesa Mariette s tožnim glasom. »V našem slučaju so razmere izjemne! Naša mati je bolna, priklenjena na dom, in čeprav je brat bolj veseljak ko resnoben človek, jo ima vendarle celo rad in pride že radi nje vsako noč domov. Včasih,« je nadaljevala in rahla rdečica jo je oblila, »včasih ga pripelje gospodična Filipi v svoji kočiji.«

Tudi v torek je bilo tako. Čula sem, da je kočija obstala pri vratih. Videla sem luč, čula sem tudi bratov glas, ko se je poslavljaj od gospodične Filipe, in kako je kočija odropotala. Bila sem že v postelji, polnoč je že minila in čisto

Issetje in
H. Zvezek

Res niste še na
ročni

**Karl Mayeve
knjige?**

Ne čakajte, dokler se še dobi. Nad 1000 knjig že razprodanih, ostane bo malo! Pisite Tiskarni sv. Črila v Mariboru.

dvigniti, da bi stopil skozi vrata v hlev in si poiskal svojo pipo. Mahoma pa si je premislil. Vedel je, da sta konja legla, vedel pa je tudi, da bi takoj od potrebnega jima počitka vstala, če bi stopil kdo v hlev. Zato je mirno ostal, kjer je bil in je držal samo cev svoje pipe v ustih.

Predan je to videl skozi okno svoje sobe. Stopil je k hlapcu in ga vprašal: »Zakaj ne kadiš? Ali se ti je pipa razdrobila?«

»Ne, v hlev mi je zdrknila. Nočem konjev vzdramiti. Rajši bom počakal, da bomo šli zopet na delo.«

»Ti si vrl človek«, je rekel Predan in je dal hlapcu svojo, s srebrom okovano pipo. »Vzemi jo in jo obdrži za zahvalo! Tebi se bode gotovo dobro godilo. Kdor spoštuje počitek živine, bo pravičen tudi napram ljudem. Midva ostaneva, kakor upam, vselej skupaj!«

In tako se je tudi zgodilo.

DVE NARODNI BASNI.

Lisica je pogostila ježa. Zvečer ga ni pustila oditi in mu je ponudila prenočišče v svojem domu. Jež je pa le silil, da bi rajši šel domov in naposled se je res poslovil ter odšel. Lisica mu je od daleč sledila, ker bi bila rada videla, kakšna je njegova hiša, da je rajši tam kakor pa v njenem lepem stanovanju pod skalo. Videla je, da se je jež zrinil v neko luknjo v starem drevesu. Ko je pristopila, je čula, kako se je udobno iztegnil bo bukovih listih in polglasno zdihnil: »Moja hiša, moja svoboda!«

Ovca sreča volka, pa mu reče: »Ali se hočeš porazgovoriti z mano?« — Volk: »Vedno, kadarkoli hočeš!« — »Zakaj si mi danes zadavil jagnje?« — »Vidiš, to je bilo tako: V jutro sem zjejen pristopil k vodi, kjer je bilo že tvoje jagnje. Prosil sem ga kakor oče: Dete moje, ne kali mi vode. Ali kaj, ni hotelo slušati. Pograbila me je jeza, saj bi tebe tudi, in sem ga zadavil. Potem sem ga pa moral snesti, da se ne usmrđi ob vodi. Drugič tega ne bom več storil. Samo pridi mi ti povedat, da je tvoje in dobro bo!«

dobro se še spominjam, da sem se čudila, kako tiho je prišel brat v hišo. Kajti nisem ga čula, kedaj ba bi bil odklenil vrata in stopil v vežo.

In druo jutro sem našla njegovo posteljo nedotaknjeno. Vobče da ni prišel domov, sem si mislila, in da se je spet odpeljal z gospodično Filipo. In od tistega jutra ga nisve več videli.

»In — hm — ali ste — hm — govorili z gospodično Filipo?« je poprašal komisar obotavljaje se.

»Ne, gospod!« je resnobno odgovorila komtesa Mariette. »Vi ste prvi, ki z njim govorim o tej zadevi. Mislila sem si, da je tako najbolje. In da mi boedet že vi dali navodila, kaj naj storim.«

»Tako je, tako je!« je hitel pritrjevati gospod Cognar, ves srečen, da komtesa Mariette zaupa v njegovo duhovitost in policijsko sposobnost. »Čisto prav ste storili! Name se lahko zanesete! Z največjo obzirnostjo bomo stvar preiskovali.

Ali bi mi morebiti hoteli podati par podrobnosti o tem — eh — hm — obžalovanja vrednem dodoku?«

Komisar je začel izpraševati in križem popraševati in je na mah postal silno služben. Za gospodična de Romaine mu ni vedela nič posebnega več povedati, s prav zgledno potrpežli-

POMNI.

1. Voda je najbolj zdrava pijača.
2. Voda, mleko in kruh so za zdravje velike vrednosti.
3. Žganje je smrtna voda.
4. V kupici utone več ljudi kakor v morju.
5. Pijanec si sam grob koplje.
6. Nihče še ni postal po pijančevanju moder.
7. V vinskem sodu, v pivski čaši in v žganjski steklenici izvira potok revščine.
8. Skozi pivnico drži pot v bolnico, v hiralnico in v ječo.
9. Pijanec je grši od živali.
10. Alkohol izžene pamet iz glave, denar iz žepa, lakte skozi rokav, zdravje iz telesa, srečo in zadovoljnost iz hiše.

REŠITEV NALOG:

- a) Vprašanja:
1. Solnčni žarek.
 2. Ne gre, temveč nesejo ga.
 3. Kadar si lačen.
 4. Če več izda, kakor pa zasluži.
 5. Dokler jo nosiš v obliki leda.
 6. Dokler se ne prebudi.
- b) Naloga: Položi vžigalice tako le: II V X.

NALOGE ZA PREMIŠLJEVANJE:

1. Tovarnar je imel 100 delavcev in delavk. Delavce je lahko postavil v 7 vrstah, tako da je bila vsaka vrsta enako dolga, delavke pa v 11 vrstah in tudi tu je bila vsaka vrsta enako dolga. Koliko je bilo delavcev in koliko je bilo delavk?

2. Pastir žene krave na pašo. Ena krava hodi pred dvema, ena med dvema in ena za dvema kravama. Koliko je bilo krav?

3. Oče je dal Tonetu določeno svoto dinarjev in prav toliko Tinetu. Če pomnoži Tone število svojih dinarjev s 6 in še 9 prišteje, Tine pa pomnoži svojo svoto z 9 in 6 odšteje, imata zopet oba enako število. Koliko dinarjev ima vsak?

4. Trije dečki počivajo na izletu. Dva imata s seboj čokolado in sicer prvi 5 kosov, drugi pa 3 kose. Tretji nima nič in prosi, naj bi mu dala prva dva tretjino vse čokolade za 8 Din. Delitev se je res izvršila in sedaj je nastalo vprašanje, kako naj si prva dva dečka porazdelita 8 dinarjev, da bo po pravici. Drugi deček je rekel: »Jaz dobim 3 dinarje, ker sem na razdelitev 3 kose, moj tovariš pa dobi 5 dinarjev, ker je dal na razdelitev 5 kosov.« Ali je bila ta razdelitev pravična?

SMEŠNICE.

Vseeno. Tinčeka pošljejo po vino. — Gostilničar ga vpraša, ali želi belega ali rdečega. — Tinček: »To je vseeno, ker je za slepca.«

2. Otroško pojmovanje. Otrok (materi): »Ljubi Bog mora biti zelo bolan.« — Mati: »Kako to?« — Otrok: »Ker je včeraj oče rekel, da je Bog poklical našega dobrega starega zdravnika k sebi!«

Drugače mišljeno. Mati je večkrat opomnila deco, naj na večer prav lepo molijo, da bodo lahko spali. Nekega večera je menil Tonček: »Mati, jaz ne bom več zvečer molil. Jaz sem poskusil in sem spal lahko tudi brez večerne molitve.«

Vredno premišljevanja. Triletni Franček, ko ga mati oblači: »Mama, kako je to pri konjih? Ali si v jutro sami obujejo podkve, ali pa to dela konjar?«

Modern otrok. Mati: »Kaj pa delaš s svojo punčko?« — Otrok: »Spat jo devam, mama. Lasi sem ji že spravila z glave, samo zob ji ne morem vzeti iz ust.«

Sokrivec. Gospod vidi, kako se izteguje mala deklica, da bi dosegla zvonec pri vratih neke hiše. Gospod ji hoče pomagati in pritisne na gumb zvonca. Kako se začudi, ko mu deklica reče: »Zdaj pa morava teči, vratar je zelo hud.«

Slaba razdelitev. Sinčka vprašajo doma, kako mu ugaja v šoli. »Oh«, vzdihne, »ure so tako dolge, odmori pa tako kratki.«

vostjo mu je venomer in zopet pripovedovala svojo zgodbo, kljub temu da ji je utrujenost govorila iz vsake besede.

Mož v sivi suknji je sedel v oddaljenem kotu sobe, ves čas se ni vtaknil vmes, le h koncu je nenadoma vprašal:

»Ali ste, komtesa, prepričani, da mladi gospod grof ni morebiti prišel domov, še pređen ste čuli voz?«

Mariette de Romaine se je vidno prestrašila. Gotovo si ji niti sanjalo ni, da je razen nje in komisarja vobče še kdo drug v sobi. Ko je suhljati človek, v sivo oblečen, stopil iz svojega kota, so njena blede lica še bolj prebledela.

Kljub temu je še precej mirno odgovorila:

»O tem pa nisem prepričana, gospod! Spala sem že napol ob tistem času. Ropot voza me je zdramil. Le to vem, da brat isto noč ni spal v svoji postelji.«

Mož v sivi suknji ni več vprašal, umaknil se je nazaj v svoj kot. Pa kadarkoli je gospodična Mariette odslej pogledala v tisto smer, je srečala dvoje blelih, globokih, pa ostrih oči, ki so jo neprestano opazovale.

Končno je bilo popraševanje pri kraju, gospodična Mariette se je smela posloviti.

NA POLJANI — najboljša Mestova povest je zopet na razpolago. Vsakdo naj jo še to zimo prebere! Stane Din 25, vezana Din 38. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Revolucija
v mizarški stroki!

MIZARSKI LES

INFORMACIJE DAJE
DRUŠTVO ZA OBRATNE
POTREPNOSTI
U OSIJEKU.

434

Hlapec h konjem, pošten, zdrav, vajejen tudi poljskega in vinogradnega dela se sprejme s 15. julijem. Ponudbe na: Mihael Lapuh, trgovca, Dobova pri Brežicah. 797

Konjarja (kočijaža) in kravarja išče grajščina na Pragerskem. 786

Kravo muredolske pasme, brejo, drugega ali tretjega teleta okrog 8 mesecev, in prvovrstna mlekarica kupim takoj Franjo Zdolšek, Sv. Jurij ob juž. žel. 788

Trgovskega učenca s primerno šolsko izobrazbo, s hrano in stanovanjem v hiši, sprejme trgovina z mešanim blagom Mira Penič, Maribor, Vetrinjska ulica 9. 793

Trgovski vajenec se sprejme v trgovini Ivan Veselič v Ormožu z dobro šolsko izobrazbo. Reflektanti z vsaj dvema razredoma meščanske šole imajo prednost. 798

Mizarški učenec se sprejme. Izuči se natančnega dela za stavbe, pohištva in panjev. Franc Kancler, Sp. Hajdina 12, pri Ptuj. 784

Čevljarški pomočnik in vajenec se sprejme. Polič Konrad, Partinje, Sv. Jurij v Slov. gor. 796

Hlapca h konjem, pridnega, poštenega in zanesljivega sprejme takoj A. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 800

OGLAŠUJTE!

Že 32 let v službi bolnih in zdravih

stoji Fellerjev pravi prijetnodišeči
»Elsafluid«.

Za bolnega

je Fellerjev Elsafluid zanesljivo domače sredstvo in kozmetikum za umirjenje bolečin, katerega delovanje se hvali z neštetiimi zahvalnicami tudi iz visokih krogov ter iz dalekih krajev pri hudih bolečinah na obrazu ter na celem telesu, pri trganju v sklepih, zobobolu, glavobolu, natiranju pri reumatičnih bolečinah, kot obkladek na rane ter pri mnogih drugih slučajih, kjer je nujna pomoč potrebna.

Nekoliko kapljic na sladkorju uteši notranje bolečine in vplivajo povoljno! Dobiva se v lekarnah in sorodnih trgovinah, poizkusna stekleničica za 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, ali pa velika specialna steklenica 26 Din. Po pošti vsaj en zavojev, kateri vsebuje 9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici 62 Din. 6 takih zavojev sama Din 250. Vse že s poštnino in zavojnino pri

Eugen V. Feller,

lekarnar, Slubica Donja,
Elzarg 341. Hrvatska.

Za zdravega

zanesljivo obrambno sredstvo pri čezmerni občutljivosti za bladen zrak, za jačenje mišic in živcev, za osveženje upadle moči, kot razkuževalno sredstvo za roke, obraz, zobe, usta in dihalo, kot obramba proti prehladu, kihanju in gripi, za razpuščanje sluze pri grgranju, proti kašlju, hripavosti i. t. d. Za nego glave kot dodatek dnevni vodi za pranje i. t. d.

Ako pa potrebujete kaj dobrega za Vašo prebavo, naročite obenem Fellerjevo blago delujoče Elsa-kroglice, 6 škatelj 12 Din, 1471

Mala oznanila

V „Malih oznanilih“ stanje vsake beseda Din 120. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakah.

Upravništvo odgovarja na različna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. UPRAVNIŠTVO.

Najcenejše in najboljše usnje se kupi pri Arnost Kohnstein, Maribor, Vetrinjska ulica 5. 801

Dve svinji za pleme stari po 8 mesecev ima na prodaj Vinarska in sadjarska šola v Mariboru. 789

Potrebujem več mizarških pomočnikov za trajno delo. Cela oskrba v hiši. Plačilo po dogovoru. Splošno mizarstvo, Matija Podgorelec, Lešnica pri Ormožu. 790

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu: Franc Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. — **Vajenec**, ki je že več nekoliko tega dela, se sprejme istotam. 805

Vabilo k rednemu občnemu zboru Slomškove tiskovne zdruge, r. z. z. o. z., v Celju, ki se vrši v Prosvetnem tajništvu v poslopju Ljudske posojilnice ob tri četrt na 11. uro dne 18. julija 1929. Spored: a) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. b) Potrditev letnih računov. c) Volitev načelstva. d) Slučajnosti. Ako ni ob določeni uri navzoče zadostno število združnikov, se vrši pol ure pozneje občni zbor z istim sporedom in na istem mestu ob vsaki udeležbi združnikov. 803

Stanovanje blizu mesta za dve osebi, ki bi eno kravo imele na skrbi: Marbor, Gosposka ulica 46 II. 802

Lastin za čevlje dobite v trgovini Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 804

Sedlarskega vajenca, zdravega, poštenega, takoj sprejme Jožef Jug, sedlar, Žalec. 639

Hodža Nasr-ed-din efendi je uprašal svojo ženo, kakšen dar naj da cesarju Timuru. »Kaj praviš, bi mu dal fige ali jabolka?« — »Jabolka! Fig na noben način ne!« je svetovala žena. Hodža pa ni poslušal tega nasveta, misleč, da ženska mnenja niso prida; daroval je cesarju koš svežih, sočnatih fig. Timur pa je ukazal slugam, naj mu vržejo fige v glavo. — »Hvaljen bodi Allah!« je vzkliknil hodža pri vsakem udarcu. — »Kako pametno sem storil, da nisem poslušal nasveta svoje žene. Če bila to jabolka, bi imel že vso glavo razbito.«

Napol v zadregi se je komisar obrnil k detektivu.

»Zdi se, da vkljub vsemu nekaj ni v redu pri teh ljudeh —.«

»Na srečo,« je suho povedal mož v sivi sukni, »ste se vestno držali mojega naročila in niste niti za minuto pustili iz oči komtese in njene matere.«

Gospod Cognard ni odgovoril. Njegov polni obraz pa je zardel prav do ušes.

»Ali bi ne bilo najbolje, da koj pošljete po tisto gledališko igralko, po Filipo?«

»Seveda, seveda!« je hitel komisar in si olajšan oddahnil, ker ga sitni človek ni več popraševal, kako je izvrševal tista njegova naročila.

3.

Gospodična Filipa je točno ob naročeni uri tistega popoldne prispela v lastni kočiji, v katero je bilo vpreženih dvoje čistokrvnih angleških dirkačev. Oblečena je bila po najnovejši pariški modi in gospod Cognard jo je pozdravil, kakor se spodobi za galantnega moža, ki pozna oliko d onežnega spola in ve ceniti žensko lepoto.

»Poslali ste po mene, gospod komisar —?« je vprašala bodeče, potem ko se je namstila ko-

likor se je pač dalo udobno v trdem, nerodnem stolu uradne komisarjeve sobe.

»O gospodična,« se je opravičeval komisar, »kako zelo mi je žal, da sem vas moral nadlegovati —!«

»Torej —? Kaj je —?«

»Prav nič druga ko to, da bi vas rad vprašal, ali ste kje videli te dni mladega grofa de Romaine?«

Nasmejala se je in skomignila z mičnimi okroglimi rameni.

»O — tistega mladega malopridneža?« je dejala malomarno. »Ne, že dva dni ga nisem videla. Zakaj vprašate?«

»Zato ker je ta mladi malopridnež, kakor ste ga čisto pravilno označili, izginil. Ne mati in ne sestra ne vesta, kaj se je z njim zgodilo.«

»Izginil —?« je viknila gospodična Filipa.

»Z mojimi smaragdi —?«
Njena veselost in ljubka malomarnost sta jo hipoma minili. Vzravkala se je, njeni drobni prsteki so krčevito grabili za nastonjač, njen obraz je prebledel in prepadel.

»Z vašimi smaragdi —?« se je prestrašil gospod Cognard.

»Z mojimi smaragdi —!« je hlaltnila. »Z ogr-

Cenjena gospodinja!

Moka najfinjša 00 D 4-

Sladkor kocke . . . 14-

Sladkor kristal . . . 12-

Bučno olje . . . 22-

Kava pražena do-

bra 1/4 12-

Kava pražena bolj-

ša 1/4 14-

Kava pražena zelo

dobra 1/4 16-

Kava pražena fina

1/4 18-

Kava pražena sre-

brna (zavitek) . . . 16-

Kava pražena zla-

ta (zavitek) 20-

Kava mleta „ME-

DIN“ zmešana 1/4 „ 8-

MEDO
Maribor
Glavni trg št. 21

Bolni živci

Koliko dni ima leto, toliko postaj križevega pota ima nervozen človek, ker slabi izčrpani živci mu grenijo življenje in povzročajo nebrojne boli. Trganje, zbadanje, omotica, mučna bojazan, glavobol delni ali v vsej glavi, šumenje v ušesih, bleskotanje pred očmi, motenje prebave, nespanje, preobilno potenje, trganje v mišičevju, nezmožnost za delo in še mnogi drugi pojavi so nasledki slabih, izčrpanih bolanih živcev.

Kako se hočete rešiti te nevolje?

Moja ravnomer izišla knjiga razpravlja o enem sredstvu ki je postal izvor dobrote za človečanstvo. Ono pospuštuje na čudežni način vse telesne funkcije, krepi hrbitišče in možgane, dela močne mišice in kosti, daje svežost in veselje do življenja.

V borbi za zdrave živce

dela ono sredstvo dostikrat čudeže; dovaja redilne snovi do najslabših mest za proizvodnjo krvi, oživlja, drami, ohranja mladost in svežost. Vi se morate sami prepričati, da vam ne obljubljam nič neresničnega, ker jaz bom poslal v teku 14 dni vsakemu kateri nam piše, popolnoma **brezplačno in franko** eno škatljo za poskus in knjigo zdravnika, ki ima vsestransko dolgo preizkušnjo; boril se je tudi on s to boleznijo.

Pišite mi svoj natančen naslov in pošljem vam takoj brezplačno kar sem vam obljubil. 792

ERNST PASTERNAK, BERLIN, S. O.

MICHAELKIRCHPLATZ Nr. 13. Abt. 324.

Kovaški vajenec se sprejme pri Matej Bregant, Orhovayas-Slivnica pri Mariboru. 774

VOZNI RED

veljaven od 15. maja, je izšel. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane

2 Din

lico, lasnim nakitom in uhani —! Daroval mi je je ruski car, ko sem nekoč gostovala v Petrogradu. Več milijonov frankov so vredni, gospod komisar! O —! Grof de Romaine ni mogel izginiti —, ni smel —! Da bi takole izginil — in še z mojimi smaragdi —!»

Zajokala je, solze so ji zalile oči.

Gospod komisar je imel veliko mujo z njo, miril jo je, kakor je le vedel in znal. Da ni mogel kar takole izginiti, je zatrjeval, in še z njenimi smaragdi povrh. Da sploh ne more izginiti, saj je policija zato tu, da najde sled za takimi ljudmi —. Da ga bodo že našli in ji vrnili njene smaragde. Čisto gotovo!

»Morebiti jih je že med potom kje prodal —!« je ihtela gospodična Filipa in se ni dala utolažiti. »Morebiti je sedajle z njimi že daleč kje zunaj na morju — ta odurni mladi lopov!«

»Toda povejte mi, gospodična, kako so neki prišli tisti neprecenljivo dragoceni smaragdi v roke temu odurnemu ulademu lopovu?« se je tedaj oglasil miren, ravnodušen glas odnekod iz sobe.

Gospodična Filipa je šinila okoli ko mlad tigar, ki si ga podražil. Dvoje temnih oči se je zabliskalo v moža, oblečenega v sivo.

Kašo proseno kakor ječmeno, izdelujejo in izmenjava pod najugodnejšimi pogoji paromlin Ehrlich, Pesnica. 754

Pošne znamke, stare, kupuje Veljko Sikošek, Kladanj y Bosni. 759

Krajnike in vsakovrstne deske odda po najnižji ceni paromlin in žaga Ehrlich, Pesnica. 755

Dobro, zdravo in po ceni domačo pijačo si sami napravite z esenco

Mostin.

Istotako dober rum z rumovim cvetom oboje dobite le v **Drogeriji Wolfram, Maribor** Slovenska ulica. 394

Vrvi vseh vrst za zvočno, studenco, telovadnice ter za gospodarsko potrebo itd. iz najboljšega blaga in dobro izdelano, dobite pri R. Španer vrvarju, Ptuj, Panonska ul. 5 (prej F. Vajdič). Vzame se tudi domače predivo v delo. 770

Dobro

776

Žgana opčka

za zidanje, tlakovanje in strešnik se vedno takoj dobi. Opekarna Andr. Tschernitschek nasled, Kamnica pri Mariboru.

Vinoloč D'Avernas v Bresternici tik Kamnice ob oblastni cesti proti Selnici odprt do 16. septembra. Fina, sortirana vina. Senčnati veliki zeleni vrt. Lep sprehod iz Maribora po novi okrajni cesti mimo kamniške cerkve. Prijateljem zlahtne vinske kapljice, osobito mariborčanom se topla priporoča. 783

Velik promet - majhen dobiček!

O tem Vas prepričajo moje cene, ker lahko dobite že za 320 Din fine štofaste moške obleke in že za 135 Din lepe štofaste obleke za dečke. Pravtam se dobé tudi najrazličnejši štofi za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Na izbiro je tudi več sto drugih predmetov! Vse po najnižjih cenah!

Za obilen nakup se priporoča tvrdka

IVAN MASTNAK, CELJE

Kralja Petra cesta št. 15

329

Gonilne jermene

najboljše vrste kakor tudi šivalne jermene in jermene krupons kupite cenejše kakor povsod pri 794

WILH. BADL

trg. z usnjem in čevlj. potrebščin
Maribor, Glavni trg

Dvokolesa od 1000—1600 Din in posamezni deli se najceneje dobijo v trgovini Alojz Mesko, Sobotiča 28, pošta Moškanje. 795

Posestvo malo in lepo s pridelki takoj naprodaj. Gradiska 39, Sp. Kungota, 778

Dr. med. M. PODLESNIK

sreski sanitetski referent in okrožni zdravnik, Maribor, Vinarska ulica 13 (nasproti Vinarski šoli), ordinira dnevno od 9. do 10. in od 3. do 4. ure; ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure. Telefon štev. 2184. 778

Jamčene gnojnične pumpe 500 do 600 D, brzo-parilnike (Alfe) 500 do 1600 Din dobite samo pri Matiji Mulec, stavbeno galanterijsko kleparstvo, Ljutomer. Sprejem vaje. 779

Suhe gobe, jajca, surovo in kuhano maslo, zabelo, mast kupuje vedno po najvišji dnevni ceni: Fr. Senčar, trgovina, Mala Nedelja in Ljutomer. — Velika izbira raznovrstnega blaga. 684

Encdružinska hiša se prodaja. Naslov pove: gostilna Štok, Pobrežje pri Mariboru, Cesta na Brezje. 771

»Kaj to briga vas —?«

Mož v sivi suknji se je nasmehnil.

»Saj bi vam vendar vsi radi pomagali in našli vaše smaragde —«

Gospodična Filipa se je pomirila.

»Gospod de Romaine je hotel pokazati moje smaragde svoji materi,« je dejala in zardela. »Obljubila sem mu namreč zakon — grofica je privolila — kakor hčerko me je sprejela —. Bila sem pri njej n obisku — rada bi bila videla moj nakit — in zato sem ga tisti terek dala mlademu grofu — in — in.«

Glas ji je popolnoma zastal, spet je zajokala.

Doživela je žalostno, pomilovanja vredno zgodbo, zgodbo o trapasti pasti, kakršne nastavlja mladim dekletom prebrisani zločinci, gladkega vedenja in prikupljive zunanosti, zgodbo, ki se ponavlja in ponavlja že kar svet stoji, in se bo ponavljala, dokler se ženske — ne bodo spametovale.

»In ko ste v svoji kočiji vozili grofa de Romaine tisti terek zvečer domov,« je nadaljeval mož v sivi suknji, »ali je imel smaragde on pri sebi?«

(Dalje sledi)

SOCIJALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je. rajevo knjigo »Socialno vprašanje« za Din 28.— v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

17¹

Pohištvo - Preproge

posteljina, vložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištvena tkanina l. t. d. najboljše in najceneje pri

KARLU PREIS, MARIBOR, Gosposka 20

Brezplačni ceniki. 581 Brezplačni ceniki.

"JAVA" pšenična kava

Zahtevajte jo pri vseh trgovcih!

je izvršna, zelo redilna in okusna!

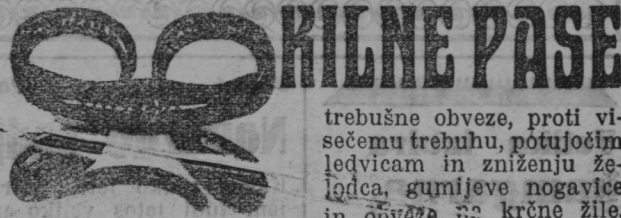
Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju „JAVA“ pšenične kave je kot darilo pridjana ena lepa skodelica za kavo. Kdor pošlje 2 Din v znamkah dobi vzorec 100 gr „JAVA“ pšenične kave poštine prosto. Sprejememo za vsak večji kraj zastopnika.

Pražarna kave „JAVA“ K. D. Beograd, Lomina ulica 11/e

714

Za reje slabotne in shujšane živine ter okrepitve breje in posebno mlade živine je potrebno in edino uspešno **TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO**, ki se dobi pri: **M. Težak-u, Zagreb, Gunduličeva ulica 13. 55**

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA! Ustan. l. 1904.

KILNE PASE
trebušne obveze, proti vi-sečemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju že-lodca, gumijeve nogavice in obveze na krčne žile, Umetne noge in roke, korsete, bergle, počilne za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah. 121

Franc Podgoršek naslednik FRANC BELA, bandažist, MARIBOR, Slovenska ulica 7.

Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Javna zahvala.

Podpisana sva bla še komaj pol leta za večjo svoto pri **Jugoslovanski zavarovalni banki**

„SLAVIJI“

zoper požar zavarovana. Ker nama je pa poslopje zgorélo nama je banka po svojem zastopniku Leopoldu Horvat iz Vurberga vso zavarovalnino 30.000 Din brez vsakega odbitka v najino popolno zadovoljnost in točno izplačala.

Zato se pa čutiva dolžna banki „Slaviji“ kakor nje zastopniku za njih kulano, katero je pri nama in ki njo sploh pri vsaki nesreči pokaže, najprisrčneje zahvaliti, ter banko „Slavijo“ vsakomur najtopleje priporočiti. Zavarujte svoje imetje pri banki „Slaviji“ ker je v resnici zanesljiv naš domač zavod, ki s svojimi člani počeno postopa.

Alojz in Marija Flegari
posestnika na Drstelji.

Potrjuje občinski urad Drstelja, 28. junija 1929.

782

FRAN STRUPI, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakorsna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo. 2

Na drobno in na debelo.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

Oblastna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: **MARIBOR, Trg Svobode 3.**

Podružnica: **CELJE, Cankarjeva 11, nasproti pošte.**

(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje).

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih **obrestuje na južodnejše.**

Za vse obveze Oblasne hranilnice mariborske oblasti **jamči mariborska oblast** z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo, **Zato je zavod najvarnejši v celii oblasti.**

Rentni davek plačuje hranilnica sama in ga vlagatelj ne odteguje. 662 Vlagatelj izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.

Velika izbira kamgarna,

popliva, svilo že od

20 Din

naprej se dobi

pri 108

I. TRPIN - u
Maribor, Glavni trg 17

Pozor!

Namizne sadje!

Kakor vsako leto, potrebujem tudi letos veliko množino sadja za izvoz v inozemstvo, zategadelj potrebujem na celém Štajerskem, kjer je dosti sadja, zastopnike, oziroma nakupovalce sadja, kateri morajo biti samostojni posestniki ali sinli istih. Pišite vsi tudi posestniki, kateri hočejo svojo sadje proti točnemu plačilu dobro prodati samo tuzemski največji tvrdki Ivan Göttlich, Maribor, Koroška cesta 126-128. 712

Pljuča! Pljučne bolezni ozdravi strokovnjak (strokovne knjige!) dr. Pečnik, zavod (Privat-Lungenheilanstalt) Sečovo, želez. postaja Rogaska Slatina. 731

Krajevne zastopnike išče za 3 prepotrebne množinske predmete ob sijajnem zaslužku. **FRAN VORSIČ**, Maribor, Vrbanova. 787

Ovčje, kozličje, kozje in vse vrste

kože od domačih in divjih živali kupuje po najvišjih cenah **I. RATEJ**, trgovec, SLOV. BISTRICA. 402

Pozor!

V tem so si vsi edini

Oblike za neveste, moško in žensko blago, posteljno in živотно perilo

samo iz

hitro bube, izdelovane iz bleke, čevlje, nogavice I. t. d.

trgovske hiše

Franc Kolerič
Apače

086

Prodam večjo množino **sadjevca**

Jamzer, Zg. Sv. Kungota. 785

Parni stroj z mlatilnico prodam. Naslov pove upravništvo. 791

Veletrgovina z železnino
PINTER & LENARD, MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 32-34

Traverze, cement, železo, poljedelsko orodje, kovanje za stavbe, orodje za kovače, mizarje itd., štedilniki, kuhinjska posoda, v veliki izbiri in po najnižjih cenah.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 75.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.